

Potencjał naukowy Akademii Pedagogiki Specjalnej

Raport Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Pedagogicznych (rok akademicki 2015/16)

Autorzy:

*dr Joanna Moleda, dr Jacek Gralewski, dr Jolanta Wiśniewska, dr Barbara Pilipczuk,
dr Agnieszka Kwiatkowska-Zwolan, dr Katarzyna Nawrocka,
mgr Adam Krasnosielski.*

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	4
2.	Metodyka badań	6
2.1.	Cele badania	6
2.2.	Procedura badawcza.....	6
2.2.1.	Ocena potencjału naukowego APS w opinii nauczycieli WNP	6
2.2.2.	Ocena kierunków studiów w opinii studentów WNP	7
2.3.	Charakterystyka badanych	8
2.3.1.	Nauczyciele akademicki WNP	8
2.3.2.	Studenci WNP.....	9
2.4.	Uwagi o statystycznej analizie wyników	9
3.	Potencjał naukowy Akademii Pedagogiki Specjalnej w opinii nauczycieli akademickich 10	
3.1.	Ocena finansowego i organizacyjnego wsparcia APS w zakresie działalności naukowo- badawczej.....	10
3.2.	Ocena infrastruktury naukowo-badawczej.....	15
3.3.	Wsparcie środowiska naukowego	15
3.4.	Przygotowanie nauczycieli WNP do prowadzenia działalności naukowo-badawczej .	18
3.5.	Wybrane efekty działalności naukowo-badawczej nauczycieli akademickich WNP ...	19
4.	Publikacje naukowe nauczycieli WNP w latach 2014-2015.....	22
5.	Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki.....	36
5.1.	Charakterystyka studentów kierunku pedagogika.....	36
5.2.	Powody podejmowania studiów na APS przez studentów kierunku pedagogika.....	38
5.3.	Konkurencja dla kierunku pedagogika.....	39
5.4.	Źródła wiedzy na temat APS w opinii studentów pedagogiki	43
5.5.	Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki.....	46
5.6.	Zaangażowanie studentów pedagogiki w działalność naukowo-badawczą.....	51
6.	Ocena studiów w opinii studentów edukacji artystycznej	56
6.1.	Charakterystyka studentów kierunku edukacja artystyczna.....	56
6.2.	Powody podejmowania studiów na APS przez studentów kierunku edukacja artystyczna	58
6.3.	Konkurencja dla kierunku edukacja artystyczna.....	59
6.4.	Źródła wiedzy na temat APS w opinii studentów edukacji artystycznej	61
6.5.	Ocena studiów w opinii studentów edukacji artystycznej.....	63
6.6.	Zaangażowanie studentów edukacji artystycznej w działalność naukowo-badawczą.....	67
7.	Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki specjalnej.....	72
7.1.	Charakterystyka studentów kierunku pedagogika specjalna.....	72
7.2.	Powody podejmowania studiów na kierunku pedagogika specjalna	74

7.3. Konkurencja dla kierunku pedagogiki specjalnej APS	75
7.4. Źródła wiedzy na temat APS w opinii studentów pedagogiki specjalnej	79
7.5. Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki specjalnej.....	82
7.6. Zaangażowanie studentów pedagogiki specjalnej w działalność naukowo-badawczą.....	87
8. Rekomendacje	92

1. Wprowadzenie

Zgodnie z harmonogramem prac Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w APS, w roku akademickim 2015/2016 przewidziano ocenę potencjału naukowego Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie oraz ocenę studiów na poszczególnych kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk Pedagogicznych. Oceną objęto następujące obszary funkcjonowania Uczelni:

- Ocenę potencjału naukowego Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w opinii nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Nauk Pedagogicznych;
- Ocenę kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w opinii ich studentów, ze szczególnym uwzględnieniem powodów podejmowania studiów oraz źródeł wiedzy na temat Uczelni na etapie rekrutacji.

W ramach oceny potencjału naukowego APS badaniem objęto następujące obszary: finansowe i organizacyjne wsparcie APS w zakresie działalności naukowo badawczej, infrastrukturę naukowo-badawczą APS, merytoryczne wsparcie nauczycieli akademickich przez środowisko naukowe APS, przygotowanie nauczycieli akademickich do prowadzenia działalności naukowo-badawczej, a także wybrane efekty działalności naukowej nauczycieli akademickich APS. Ocenę efektów działalności naukowej nauczycieli WNP uzupełniono o analizę publikacji afiliowanych na rzecz APS w latach 2014 i 2015.

W ramach oceny kierunków studiów szczególny nacisk położono na analizę powodów podejmowania studiów w APS oraz źródeł wiedzy o Uczelni z jakich korzystali jeszcze na etapie rekrutacji studenci Wydziału Nauk Pedagogicznych. W naturalny sposób, doprowadziło to do pytania na jakie inne niż APS aktualni studenci WNP aplikowali i jakie kierunki, poza aktualnie studiowanym na APS wybierali. Analiza danych z tego zakresu doprowadziła do próby określenia głównych konkurentów względem prowadzonych na WNP APS kierunków studiów. Ponadto, analizie poddano ocenę zadowolenia z poziomu nauczania na poszczególnych kierunkach studiów w opinii studentów WNP oraz ich zaangażowanie w działalność naukowo-badawczą.

Niniejszy raport prezentuje wyniki badań dotyczących oceny funkcjonowania Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w zakresie wymienianych wyżej obszarów. Raport sporządzono w oparciu o opinie pracowników naukowo-dydaktycznych oraz

studentów Wydziału Nauk Pedagogicznych APS. Część poświęconą analizie publikacji nauczycieli zatrudnionych na WNP uzupełniono o dane, z corocznych oświadczeń pracowników Wydziału, dotyczących ich dorobku naukowego za lata 2014 i 2015.

Raport sporządzili pracownicy Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Pedagogicznych APS.

2. Metodyka badań

2.1. Cele badania

W obrębie badania poświęconego ocenie potencjału naukowego Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, sformułowano pięć pytań szczegółowych:

1. Jak nauczyciele akademicy WNP oceniają finansowe i organizacyjne wsparcie APS w zakresie działalności naukowo badawczej?
2. Jak nauczyciele akademicy WNP oceniają infrastrukturę naukowo-badawczą APS?
3. Jak nauczyciele akademicy WNP oceniają merytoryczne wsparcie w zakresie działalności naukowo-badawczej ze strony ich najbliższego środowiska naukowego (przełożonych i współpracowników)?
4. Jak nauczyciele akademicy WNP oceniają swoje przygotowanie do prowadzenia działalności naukowo-badawczej?
5. Jakie są wybrane wskaźniki efektywności działalności naukowo-badawczej nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Nauk Pedagogicznych APS?

W obrębie badania poświęconego ocenie kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Nauk pedagogicznych APS w opinii ich studentów sformułowano następujące pytania:

1. Jakie są główne powody podejmowania studiów na APS przez studentów pedagogiki, pedagogiki specjalnej oraz edukacji artystycznej?
2. Jaskie są główne źródła informacji na temat APS w opinii studentów WNP?
3. Jakie uczelnie wyższe są naturalnymi konkurentami dla kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Pedagogicznych APS?
4. Jaka jest ocena studiów w opinii studentów WNP?
5. Jak przedstawia się zaangażowanie studentów WNP w działalność naukowo-badawczą?

2.2. Procedura badawcza

2.2.1. Ocena potencjału naukowego APS w opinii nauczycieli WNP

Badaniami objęto nauczycieli akademickich WNP. Przeprowadzone badania miały charakter sondażu diagnostycznego. Badania przeprowadzono w semestrze letnim roku akademickiego 2015/2016.

Na potrzeby badania sporządzono kwestionariusz ankiety dedykowany dla nauczycieli akademickich APS. Składał się on z szeregu pytań zamkniętych podzielonych na poszczególne obszary tematyczne. Dodatkowo, po każdym bloku pytań, respondenci mogli zgłaszać swoje uwagi i sugestie w formie wypowiedzi otwartych.

Badania nauczycieli akademickich miały charakter zdalny. Narzędzia badawcze dostarczano nauczycielom akademickim za pośrednictwem sekretariatów poszczególnych instytutów Wydziału Nauk Pedagogicznych. Po upływie dwóch tygodni, za pośrednictwem poczty elektronicznej każdy z nauczycieli akademickich trzymał dodatkowe informacje na temat badania potencjału naukowego APS wraz z kolejną prośbą o wypełnienie ankiety. Nauczyciele samodzielnie wypełniali narzędzia badawcze a następnie zwracali je do sekretariatów poszczególnych instytutów WNP.

W tym miejscu, za pomoc w realizacji badania, autorzy niniejszego raportu składają serdeczne podziękowania Dyrektorom oraz Sekretarzom poszczególnych instytutów Wydziału Nauk Pedagogicznych, to jest Panu dr hab., prof. APS Maciejowi Zychowiczowi i Pani Marcie Wróblewskiej z Instytutu Edukacji Artystycznej, Panu dr. hab., prof. APS Franciszkowi Szloskowi oraz Pani Dorocie Gołuch z Instytutu Pedagogiki, Pani prof. dr hab. Joannie Głodkowskiej i Pani mgr Annie Staniaszek z Instytutu Pedagogiki Specjalnej oraz Pani prof. dr. hab. Edycie Gruszczyk-Kolczyńskiej i mgr Katarzynie Błachnio z Instytutu Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji.

Ponadto analizie poddano osiągnięcia naukowe pub nauczycieli akademickich WNP w postaci publikacji naukowych afiliowanych na rzecz APS w latach 2014 i 2015. Dane z tego zakresu pochodziły z corocznych sprawozdań z dorobku naukowego pracowników Wydziału Nauk Pedagogicznych, składnych do Prorektora ds. Nauki prof. dr hab. Stefana Kwiatkowskiego. W tym miejscu, za udzieloną pomoc, autorzy niniejszego raportu składają podziękowania dla Prorektora ds. Nauki prof. dr hab. Stefana Kwiatkowskiego oraz mgr Krzysztofa Koziny oraz mgr Anny Netrowskiej.

2.2.2. Ocena kierunków studiów w opinii studentów WNP

Badaniami objęto studentów Wydziału Nauk Pedagogicznych APS. Byli to studenci studiów licencjackich, 1, 2, oraz 3 roku. Badaniami objęto studentów kierunku pedagogika, pedagogika specjalna oraz edukacja artystyczna studiujących w trybie stacjonarnym. Przeprowadzone badania miały charakter sondażu diagnostycznego. Badania przeprowadzono

w semestrze letnim roku akademickiego 2015/2016. Badanie miało charakter audytoryjny. Studenci WNP wypełniali narzędzia badawcze w trakcie lektoratów.

2.3. Charakterystyka badanych

2.3.1. Nauczyciele akademicki WNP

W badaniu wzięło udział 32 spośród 209 nauczycieli akademickich WNP. Oznacza to, że w badaniu wzięło udział co siódmy nauczyciel WNP (15,3%). Odsetek nauczycieli akademickich, którzy wzięli udział w badaniu jest bardzo niski, mimo kolportowania narzędzi badawczych poprzez sekretariaty poszczególnych instytutów WNP, monity przesyłane każdemu z nauczycieli za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz indywidualne prośby kierowane do nauczycieli akademickich przez członków komisji. Niestety mimo zabiegów członków komisji, niski *response rate* stanowi istotne ograniczenie badania i utrudnia wnioskowanie o skali badanych procesów.

Wy tłumaczenie niskiego *response rate* niniejszego badania nie jest proste. W poprzednich edycjach badań jakości kształcenia na WNP odsetki te były istotnie wyższe. Autorom niniejszego raportu nasuwa się przypuszczenie, że niechęć pracowników WNP do udziału w tegorocznym badaniu mogła być powodowana faktem, że badanie to dotyczyło bardzo wrażliwego problemu jakim są uwarunkowania efektywności pracy naukowo-badawczej pracowników WNP, które mieszczą się zarówno w obszarze kompetencji nauczycieli akademickich, relacji między poszczególnymi nauczycielami, relacji między nauczycielami a ich przełożonymi, stanem infrastruktury naukowo-badawczej oraz rozwiązań systemowych dotyczących wsparcia finansowo-organizacyjnego dla działalności naukowo-badawczej.

Reasumując w badaniu wzięło udział 8 nauczycieli Instytutu Pedagogiki (25%), 13 nauczycieli Instytutu Pedagogiki Specjalnej (40,6%) oraz 10 nauczycieli Instytutu Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji (31,3%) Wydziału Nauk Pedagogicznych APS. Jeden respondent nie określił swojej przynależności do instytutu. Ze względu na niewielki odsetek nauczycieli akademickich z poszczególnych instytutów jacy wzięli udział w badaniu, wszelkie analizy dotyczące oceny potencjału naukowego APS będą prezentowane dla wszystkich pracowników WNP ogółem.

W naszym badaniu najliczniejszą grupę respondentów stanowili adiunkci (53,3%) następnie starsi wykładowcy (20,0%), asystenci (16,7%) oraz profesorowie (zarówno

zwyczajni jak i nadzwyczajni) (9,9%). Średni staż pracy w APS wyniósł dziesięć lat ($M = 10,31$; $SD = 8,33$; $Me = 8$; $Min = 1,00$; $Max = 40,00$).

2.3.2. Studenci WNP

W badaniu wzięło łącznie udział 1007 studentów WNP, z czego 584 studentów kierunku pedagogika, 51 studentów kierunku edukacja artystyczna oraz 372 studentów kierunku pedagogika specjalna. *Response rate* dla studentów kierunku pedagogika wyniósł 66,1%, na kierunku edukacja artystyczna 60,7% oraz 39,6% na kierunku pedagogika specjalna. Bardziej szczegółowe charakterystyki studentów poszczególnych kierunków studiów będą prezentowane w części raportu.

2.4. Uwagi o statystycznej analizie wyników

W badaniach nauczycieli akademickich zastosowano pięciostopniowe skale odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety, gdzie 1 – oznaczało ocenę bardzo złą, 2 – ocenę złą, 3 – ocenę przeciętną, 4 – ocenę dobrą, a 5 – ocenę bardzo dobrą. Aby zwiększyć czytelność prezentacji oraz interpretacji danych zawartych w niniejszym raporcie zdecydowano się na wyliczanie średnich i odchyłeń standardowych odpowiedzi respondentów na poszczególne pytania ankiety. Autorzy raportu przyjęli następujące zasady interpretacji średnich:

- średnie z przedziału 1,00 – 1,50 – *ocena bardzo zła*,
- średnie z przedziału 1,51 – 2,50 – *ocena zła*,
- średnie z przedziału 2,51 – 3,50 – *ocena przeciętna*,
- średnie z przedziału 3,51 – 4,50 – *ocena dobra*,
- średnie z przedziału 4,51 – 5,00 – *ocena bardzo dobra*.

Ponadto we wszystkich zestawieniach raportowano odsetki odpowiedzi, w podziale na pięć wariantów odpowiedzi: oceny bardzo złe, oceny złe, oceny przeciętne, oceny dobre oraz oceny bardzo dobre oraz wskazywano odsetki osób, które nie korzystają z danych form wsparcia APS w zakresie działalności naukowo-badawczej. Odpowiedzi tego typu (nie korzystam) nie były uwzględniane w procesie wyznaczania średnich oraz ich odchyłeń standardowych.

3. Potencjał naukowy Akademii Pedagogiki Specjalnej w opinii nauczycieli akademickich

3.1. Ocena finansowego i organizacyjnego wsparcia APS w zakresie działalności naukowo-badawczej

Nauczyciele akademicki raczej przeciętnie oceniają finansowe oraz organizacyjne wsparcie APS w prowadzonej przez nich działalności naukowo badawczej. Nauczyciele WNP przyznają przeciętne oceny w zakresie: wsparcia finansowego dla pracowników prowadzących badania naukowe, udokumentowane znaczącymi publikacjami ($M = 3,50$; $SD = 1,30$), organizowania seminariów naukowych z udziałem przedstawicieli innych ośrodków naukowych ($M = 3,40$; $SD = 0,91$), udzielania urlopów naukowych ($M = 3,33$; $SD = 1,23$), zasad przyznawania stypendiów ($M = 3,12$; $SD = 1,22$), finansowego ($M = 3,27$; $SD = 1,19$) i organizacyjnego ($M = 3,25$; $SD = 1,14$) wsparcia dotyczącego wyjazdów na staże naukowe, finansowego ($M = 3,38$; $SD = 1,41$) oraz organizacyjnego ($M = 3,36$; $SD = 1,22$) wsparcia APS dotyczącego udziału w szkoleniach i kursach podnoszących jakość i efektywność pracy naukowo-badawczej, wsparcia organizacyjnego w zakresie współpracy międzynarodowej ($M = 3,43$; $SD = 1,12$), wsparcia w procesie ubiegania się o nagrody, staże i stypendia naukowe finansowane ze środków zewnętrznych ($M = 3,24$; $SD = 1,37$). **Zdecydowanie najniżej, ale nadal przeciętnie oceniają: finansowanie publikacji w wydawnictwie APS ($M = 3,19$; $SD = 1,33$), finansowanie publikacji prac naukowych poza APS ($M = 2,88$; $SD = 1,36$), finansowe ($M = 2,91$; $SD = 1,22$) i organizacyjne ($M = 2,60$; $SD = 0,84$) wsparcie w zakresie tłumaczenia i adjustacji tekstów w języku angielskim oraz finansowe ($M = 2,86$; $SD = 1,10$) i organizacyjne ($M = 2,79$; $SD = 0,97$) wsparcie w zakresie zakupów aparatury naukowo-badawczej. Raczej dobrze oceniają natomiast system finansowania badań ze środków APS ($M = 3,58$; $SD = 0,93$), finansowe ($M = 3,93$; $SD = 1,91$) i organizacyjne ($M = 3,64$; $SD = 1,16$) wsparcie APS dotyczące udziału w konferencjach naukowych oraz finansowe ($M = 3,56$; $SD = 1,20$) i organizacyjne ($M = 3,65$; $SD = 1,09$) wsparcie APS dotyczące organizacji konferencjach naukowych.** Analiza opinii nauczycieli wskazuje, że najwyżej oceniają oni wsparcie jakie otrzymują w zakresie pozyskiwania środków na realizację badań przyznawanych przez APS, organizacji seminariów oraz konferencji naukowych oraz udziału w konferencjach naukowych. Najniżej zaś nauczyciele oceniają wsparcie w zakresie zakupów aparatury

naukowo-badawczej, tłumaczenia tekstów na języki obce oraz finansowania publikacji prac naukowych poza APS.

Co zastanawiające, duży odsetek nauczycieli (który waha się od 22,6 do 66,7%) deklaruje, że nie korzysta z poszczególnych form wsparcia APS w podejmowanej działalności naukowo-badawczej. Uwaga ta nie dotyczy w zasadzie tylko finansowego oraz organizacyjnego wsparcia w zakresie udziału w konferencjach naukowych, z którego korzysta około 90% badanych nauczycieli.

Tabela 1. Finansowe i organizacyjne wsparcie APS w zakresie działalności naukowo-badawczej

Jak oceniasz:	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie korzystam (%)	Bardzo źle (%)	Źle (%)	Przeciętne (%)	Dobrze (%)	Bardzo dobrze (%)
Finansowe wsparcie APS (nagrody, stypendia) dla pracowników prowadzących badania naukowe, które zostaną udokumentowane znaczącymi publikacjami afiliowanymi w APS	3,50	1,30	29,0	9,7	3,2	16,1	25,8	16,1
Zasady przyznawania stypendiów naukowych dla pracowników APS	3,12	1,22	45,2	6,5	12,9	6,5	25,8	3,2
System udzielania pracownikom grantów APS na badania naukowe	3,58	0,93	22,6	0,0	9,7	25,8	29,0	12,9
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące ubiegania się o nagrody, staże i stypendia naukowe dla pracowników naukowo-dydaktycznych APS finansowane ze środków zewnętrznych	3,24	1,37	32,3	6,5	19,4	9,7	16,1	16,1
Finansowe wsparcie APS dotyczące udziału w konferencjach naukowych	3,93	1,19	9,4	6,3	3,1	18,8	25,0	37,5
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące udziału w konferencjach naukowych	3,64	1,16	12,5	3,1	12,5	21,9	25,0	25,0
Finansowe wsparcie APS dotyczące organizacji konferencji naukowych	3,56	1,20	43,8	3,1	6,3	18,8	12,5	15,6
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące organizacji konferencji naukowych	3,65	1,09	35,5	3,2	3,2	22,6	19,4	16,1
Finansowe wsparcie APS dotyczące wyjazdów na staże naukowe	3,27	1,19	64,5	3,2	3,2	16,1	6,5	6,5
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące wyjazdów na staże naukowe	3,25	1,14	61,3	3,2	3,2	19,4	6,5	6,5
Finansowanie publikacji prac badawczych / naukowych w Wydawnictwie APS	3,19	1,33	30,0	6,7	16,7	20,0	10,0	16,7
Finansowanie publikacji prac badawczych / naukowych poza APS	2,88	1,36	46,7	6,7	20,0	10,0	6,7	10,0
Finansowe wsparcie APS dotyczące udziału w szkoleniach i kursach podnoszących jakość i efektywność pracy naukowo-badawczej	3,38	1,41	25,0	9,4	12,5	15,6	15,6	21,9
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące udziału w szkoleniach i kursach podnoszących jakość i efektywność pracy naukowo-badawczej	3,36	1,22	31,3	3,1	15,6	18,8	15,6	15,6

Organizacyjne wsparcie APS w zakresie współpracy międzynarodowej	3,43	1,12	34,4	3,1	9,4	21,9	18,8	12,5
Finansowe wsparcie w zakresie tłumaczenia i adjustacji językowej tekstów w języku angielskim.	2,91	1,22	64,5	0,0	19,4	6,5	3,2	6,5
Organizacyjne wsparcie w zakresie tłumaczenia i adjustacji językowej tekstów w języku angielskim.	2,60	0,84	66,7	0,0	20,0	6,7	6,7	0,0
Finansowe wsparcie APS w zakresie zakupów aparatury naukowo- badawczej	2,86	1,10	53,3	3,3	16,7	13,3	10,0	3,3
Organizacyjne wsparcie APS w zakresie zakupów aparatury naukowo- badawczej	2,79	0,97	53,3	3,3	13,3	23,3	3,3	3,3
System udzielania pracownikom APS urlopow naukowych	3,33	1,23	62,5	6,3	0,0	9,4	18,8	3,1
Wsparcie APS w zakresie organizowania seminariów naukowych z udziałem przedstawicieli innych ośrodków naukowych, zarówno krajowych jak i zagranicznych	3,40	0,91	48,3	6,9	0,0	24,1	13,8	6,9

Legenda: Średnie za każdym razem obliczono jedynie dla osób korzystających z finansowego lub organizacyjnego wsparcia APS. Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo źle – 1pkt, źle– 2pkt, przeciętnie – 3pkt, dobrze – 4pkt, bardzo dobrze – 5pkt.

W komentarzach ustnych nauczyciele akademicy zwracają uwagę na to, że w trakcie realizacji badań finansowanych zarówno ze środków APS jak i środków zewnętrznych **nie czują wsparcia ze strony APS**, bywa iż odnoszą wrażenie że są intruzami utrudniającymi „spokojne” funkcjonowanie uczelni, **brakuje im systemowych rozwiązań dotyczących tłumaczenia i adjustacji językowej tekstów** publikowanych w językach obcych, nowym pracownikom APS **brakuje informacji dotyczących z jakich źródeł finansowania badań naukowych mogą korzystać**. Wśród propozycji zmian obecnego stanu rzeczy pojawia się propozycja **powiększenia zespołu do spraw obsługi badań i współpracy z zagranicą i poszerzenia jego kompetencji**. Zdaniem respondentów, z obserwacji pracy tego typu zespołów na innych uczelniach wynika, że zespoły tego typu pomagają pracownikom od strony formalnej przygotowywać różnego rodzaju aplikacje grantowe, czy pomagają organizować wyjazdy zagraniczne, podczas gdy pracownicy APS są w tym zakresie zdani jedynie na siebie, co nie zawsze służy zarówno Uczelni jak i im samym.

Nauczyciele akademicy raczej dobrze oceniają finansowanie badań naukowych ze środków APS ($M = 3,88$; $SD = 0,77$), a w ramach tego również organizacyjne wsparcie dotyczące realizacji tego typu projektów ($M = 3,76$; $SD = 0,93$) oraz ich rozliczania ($M = 4,00$; $SD = 0,88$). Niżej, ale w świetle przyjętych kryteriów interpretacji również raczej dobrze, oceniają wsparcie dotyczące przygotowywania wniosków o finansowanie badań ze środków zewnętrznych ($M = 3,55$; $SD = 1,10$), ich realizacji ($M = 3,67$; $SD = 0,97$) oraz rozliczania ($M = 3,56$; $SD = 0,81$). **Raczej przeciętnie oceniają wsparcie prawne dotyczące realizacji projektów badawczych ($M = 3,23$; $SD = 1,17$) oraz wsparcie APS w ramach**

realizacji badań zagranicznych ($M = 3,30$; $SD = 1,42$). **Zdecydowanie dobrze oceniają natomiast sposób informowania o aktualnych konkursach grantowych** ($M = 3,87$; $SD = 0,97$).

Podsumowując dotychczasowe wyniki analiz warto zwrócić uwagę na fakt, że o ile badani nauczyciele są zadowoleni ze wsparcia jakie otrzymują w ramach realizacji badań finansowanych ze środków APS, to w ramach badań finansowanych ze środków zewnętrznych wsparcie to mogłoby być zdecydowanie większe. Dotyczy to w szczególności wsparcia na etapie przygotowywania wniosków i aplikacji grantowych finansowanych ze środków zewnętrznych. Jest to o tyle ważne, że właściwie przygotowane aplikacje grantowe mogą zwiększyć szanse na pozyskanie finansowania badań ze środków zewnętrznych i przynieść Uczelni dodatkowy dochód. **Zwracają na to uwagę również sami nauczyciele w komentarzach ustnych, wskazując na brak wsparcia ze strony Uczelni na etapie przygotowywania wniosków na badania naukowe.** Z realizacją badań finansowanych ze środków APS jak i zewnętrznych wiąże się również potrzeba pomocy prawnej ze strony APS, w zakresie przygotowywania dokumentów przetargowych czy umów zabezpieczających interesy Uczelni w sytuacji zlecenia poszczególnych zadań badawczych firmom zewnętrznym. Bez wątpienia te dwa obszary funkcjonowania APS winny być w najbliższych latach doskonalone.

Co charakterystyczne, mniej więcej co piąty respondent nie korzysta z finansowania badań naukowych ze środków APS, a co trzeci nie korzysta ze wsparcia dotyczącego pozyskiwania finansowania badań ze środków zewnętrznych.

Należy dodać, że w komentarzach ustnych nauczyciele akademicy zwracają uwagę na: bardzo **długi czas rozpatrywania wniosków o finansowanie badań ze środków APS**, co utrudnia ich terminową realizację. Osoby realizujące badania finansowane ze środków zewnętrznych zwracają uwagę **na pomocną postawę pana Krzysztofa Koziny z Biura do spraw Obsługi Badań i Współpracy z Zagranicą oraz pani Agnieszki Mirkowicz z Działu do spraw Zamówień Publicznych.**

Tabela 2. Wsparcie APS w zakresie planowania i realizowania badań naukowych

Jak oceniasz:	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie korzystam (%)	Bardzo źle (%)	Źle (%)	Przeciętne (%)	Dobrze (%)	Bardzo dobrze (%)
Finansowanie badań naukowych ze środków dotacji na badania statutowe oraz środków własnych APS	3,88	0,77	18,8	0,0	0,0	28,1	34,4	18,8
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące realizacji projektów badawczych finansowanych ze środków dotacji na badania statutowe oraz środków własnych APS	3,76	0,93	21,9	0,0	6,3	25,0	28,1	18,8
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące rozliczania projektów badawczych finansowanych ze środków dotacji na badania statutowe oraz środków własnych APS	4,00	0,88	22,6	0,0	6,5	9,7	38,7	22,6
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące przygotowywania wniosków o finansowanie projektów badawczych ze środków zewnętrznych	3,55	1,10	31,3	0,0	15,6	15,6	21,9	15,6
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące realizacji projektów badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych	3,67	0,97	43,8	0,0	3,1	28,1	9,4	15,6
Organizacyjne wsparcie APS dotyczące rozliczania projektów badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych	3,56	0,81	50,0	0,0	0,0	31,3	9,4	9,4
Prawne wsparcie APS dotyczące realizacji projektów badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych oraz dotacji na badania statutowe oraz środków własnych APS	3,23	1,17	58,1	3,2	6,5	16,1	9,7	6,5
Organizacyjne wsparcie APS w ramach realizacji badań zagranicznych	3,30	1,42	66,7	3,3	6,7	10,0	3,3	10,0
Sposób informowania pracowników naukowo-dydaktycznych o aktualnych konkursach grantowych na finansowanie badań naukowych	3,87	0,97	6,3	0,0	12,5	12,5	43,8	25,0

Legenda: Średnie za każdym razem obliczono jedynie dla osób korzystających ze wsparcia APS w zakresie planowania i realizowania badań naukowych. Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo źle – 1pkt, źle – 2pkt, przeciętnie – 3pkt, dobrze – 4pkt, bardzo dobrze – 5pkt.

3.2. Ocena infrastruktury naukowo-badawczej

3.3. Wsparcie środowiska naukowego

Nauczyciele raczej dobrze oceniają wsparcie swojego najbliższego środowiska naukowego w podejmowanej przez siebie działalności naukowej. Dotyczy zarówno wsparcia merytorycznego jakie otrzymują od swoich przełożonych, to jest: kierowników pracowni, zakładów, czy katedr ($M = 4,34$; $SD = 1,11$), dyrektorów instytutów ($M = 4,43$; $SD = 1,03$), czy Prorektora ds. Nauki ($M = 4,18$; $SD = 0,86$), jak i najbliższych współpracowników ($M = 4,52$; $SD = 0,69$). Równie **dobrze oceniają wsparcie przełożonych w rozwoju naukowym**. W komentarzach ustnych zwracają uwagę, że ich przełożeni doskonale rozumieją potrzebę rozwoju naukowego. Do warunków nie sprzyjanych rozwojowi naukowemu zaliczają nadmiar godzin dydaktycznych oraz prac organizacyjnych.

O ile **dobrze oceniają współpracę naukową w swoich zespołach** ($M = 4,34$; $SD = 0,90$), o tyle **zaledwie przeciętnie oceniają współpracę między poszczególnymi pracownikami, zakładami, katedrami lub instytutami APS** ($M = 3,21$; $SD = 1,10$). Do czynników ich zdaniem utrudniających współpracę naukową zaliczają odległe zainteresowania naukowe poszczególnych pracowników.

Tabela 4. Wsparcie środowiska naukowego (n = 28)

Jak oceniasz:	Waga znaczenia:						
	M	SD	Bardzo źle (%)	Źle (%)	Przeciętnie (%)	Dobrze (%)	Bardzo dobrze (%)
Wsparcie najbliższego przełożonego (kierownik pracowni / zakładu / katedry) w podejmowanej przez Ciebie działalności naukowej	4,34	1,11	3,4	3,4	17,2	6,9	69,0
Wsparcie ze strony Dyrektora Instytutu w podejmowanej przez Ciebie działalności naukowej	4,43	1,03	3,6	3,6	7,1	17,9	67,9
Wsparcie ze strony Prorektora ds. Nauki w podejmowanej przez Ciebie działalności naukowej	4,18	0,86	0,0	0,0	28,6	25,0	46,5
Wsparcie ze strony Twoich najbliższych współpracowników z pracowni / zakładu / katedry w podejmowanej przez Ciebie działalności naukowej	4,52	0,69	0,0	0,0	10,3	27,6	62,1
Współpracę naukową w Twoim najbliższym zespole (pracowni / zakładzie / katedrze)	4,34	0,90	0,0	3,4	17,2	20,7	58,6
Współpracę naukową między poszczególnymi pracownikami / zakładami / katedrami lub instytutami APS	3,21	1,10	7,1	14,3	42,9	21,4	14,3

Wsparcie najbliższego przełożonego (kierownik pracowni / zakładu / katedry) w Twoim rozwoju naukowym	4,21	1,15	3,4	3,4	24,1	6,9	62,1
Wsparcie Dyrektora Instytutu w Twoim rozwoju naukowym	4,22	1,19	3,7	7,4	14,8	11,1	63,0
Wsparcie Prorektora ds. Nauki w Twoim rozwoju naukowym	4,00	1,04	3,7	0,0	29,6	25,9	40,7

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo źle – 1pkt, źle – 2pkt, przeciętnie – 3pkt, dobrze – 4pkt, bardzo dobrze – 5pkt.

Respondenci niemal równie często otrzymują wsparcie merytoryczne od swoich najbliższych przełożonych co i od współpracowników. Nieznacznie częściej otrzymują wsparcie merytoryczne od współpracowników niż od najbliższych przełożonych w zakresie: sposobów prezentacji danych (34,4% od współpracowników i 21,9% od przełożonych), pomocy w dostępie do literatury (53,1% od współpracowników i 34,4% od przełożonych), informacji na temat konferencji (84,4% od współpracowników i 59,4% od przełożonych) oraz informacji na temat konkursów na badania naukowe (43,8% od współpracowników i 37,5% od przełożonych).

Badani nauczyciele akademicy najczęściej od swoich przełożonych otrzymują informacje na temat konferencji naukowych (59,4% próby). Co drugi z nich konsultuje z przełożonymi: kierunki lub problemy podejmowanej działalności naukowej (50,0%); co trzeci zaś: wykorzystanie narzędzi badawczych (40,6%), rozwiązania metodologiczne (37,5%), projekty badań naukowych lub grantów (34,3%), strategie publikacji lub upowszechniania wyników badań naukowych (40,6%), przygotowywane teksty i wystąpienia konferencyjne (31,3%), a ponadto uzyskuje pomoc w dostępie do literatury (3,4,4%) oraz informacje na temat konkursów dotyczących finansowania badań naukowych (37,5%). Najrzadziej badani nauczyciele akademicy otrzymują od swoich przełożonych pomoc w zakresie metod analizy danych (25%) oraz sposobów ich prezentacji (21,9%).

Tabela 5. Wsparcie od przełożonych (kierowników pracowni / zakładów / katedr) oraz najbliższych współpracowników

Obszary wsparcia:	Wsparcie przełożonych (%)	Wsparcie współpracowników (%)
konsultacje dotyczące kierunków / problemów podejmowanej działalności naukowej	50,0	50,0
konsultacje dotyczące rozwiązań metodologicznych stosowanych w podejmowanej działalności naukowej	37,5	34,4
konsultacje dotyczące stosowanych narzędzi badawczych	40,6	40,6
konsultacje dotyczące metod analizy danych	25,0	28,1
konsultacje dotyczące sposobów prezentacji danych	21,9	34,4
konsultacje dotyczące przygotowywania tekstów i wystąpień naukowych	31,3	28,1
konsultacje dotyczące przygotowywania projektów badań	34,4	34,4

naukowych lub grantów		
konsultacje dotyczące strategii publikacji / upowszechniania wyników badań naukowych	40,6	40,6
pomoc w uzyskaniu dostępu do literatury	34,4	53,1
informacje na temat konferencji naukowych w kraju i za granicą	59,4	84,4
informacje na temat konkursów na badania naukowe	37,5	43,8
informacje na temat konkursów stypendialnych	28,1	25,0
Inne	6,2	9,3

Od swoich współpracowników badani nauczyciele najczęściej otrzymują informacje na temat konferencji naukowych (84,4% próby). Ponadto co drugi z nich konsultuje ze współpracownikami kierunki lub problemy podejmowanej działalności naukowej (50,0%) lub otrzymuje pomoc w zakresie dostępu do literatury (53,1%). Co trzeci zaś konsultuje ze współpracownikami: wykorzystanie narzędzi badawczych (40,6%), rozwiązania metodologiczne (34,4%), sposoby prezentacji danych (34,4%), projekty badań naukowych lub grantów (34,4%), strategie publikacji lub upowszechniania wyników badań naukowych (40,6%). Stosunkowo najrzadziej respondenci konsultują ze współpracownikami przygotowywane teksty i wystąpienia konferencyjne (28,1%) oraz stosowane metody analizy danych (28,1%). W zakresie innych form wsparcia respondenci zwracają uwagę na pomoc jaką otrzymują od współpracowników w zakresie zastępstw w realizacji zajęć dydaktycznych oraz pisania tekstów.

Niemal dwie trzecie nauczycieli (60%) deklaruje potrzebę wsparcia w ich pracy naukowej. Osoby te najczęściej oczekują pomocy w zakresie: przygotowywania wniosków dotyczących finansowania badań naukowych ze źródeł zewnętrznych (9,3%), tłumaczenia i adjustacji tekstów na języki obce (6,2%), tworzenia zespołów badawczych (3,1%), nawiązywania kontaktów z firmami badawczymi (3,1%), upowszechniania wyników badań (6,2%) oraz organizacji wyjazdów zagranicznych (3,1%). **W komentarzach ustnych badani nauczyciele wyraźnie formułują potrzebę przeprowadzenia szkoleń z zakresu pisania i realizowania projektów badawczych.**

Tabela 6. Potrzeba wsparcia ze strony APS

Potrzeba wsparcia ze strony APS w zakresie:	Tak (%)
Pracy naukowej	60,0
Pracy dydaktycznej	26,3
Pracy organizacyjnej	27,8

Co czwarty uczestnik badania deklaruje potrzebę wsparcia ze strony Uczelni w zakresie pracy dydaktycznej (26,3%) oraz pracy organizacyjnej (27,8%). W zakresie pracy dydaktycznej nauczyciele oczekują lepszego wyposażenia sal dydaktycznych, o czym

była mowa w raporcie za lata 2014/2015, który był poświęcony między innymi analizie infrastruktury dydaktycznej APS. Dotyczy to w szczególności wymiany zużytych tablic, dbałości o sprzęt audiowizualny w salach oraz lepsze dostosowanie sal do aktywnych form zajęć – chodzi o utworzenie specjalnych sal do zajęć warsztatowych lub treningowych. W zakresie wsparcia w pracy organizacyjnej badani nauczyciele oczekują wyposażenia gabinetów w sprzęt biurowy, stworzenia elektronicznej bazy wzorów formularzy i wniosków funkcjonujących na APS, oraz określenia zasad delegowania pracowników do komisji rekrutacyjnej. Wątki te były szczegółowo analizowane w ubiegłorocznym raporcie Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Badani nauczyciele swoje obciążenia w zakresie pracy naukowej (77,4%), dydaktycznej (78,1%) oraz organizacyjnej (78,1) oceniają jako odpowiednie. Warto jednak zwrócić uwagę, że co piąty uczestnik badania czuje się przeciążony obowiązkami dydaktycznymi (21,9%) lub organizacyjnymi (18,8%).

Tabela 7. Ocena obciążenia nauczycieli akademickich obowiązkami dydaktycznymi, naukowymi i organizacyjnymi w okresie ostatnich 4 lat

Jak oceniasz swoje obciążenia w zakresie:	niedostatecznie (%)	w sam raz (%)	w nadmiarze (%)
pracy naukowej	6,5	77,4	16,1
pracy dydaktycznej	0,0	78,1	21,9
pracy organizacyjnej	3,1	78,1	18,8

3.4. Przygotowanie nauczycieli WNP do prowadzenia działalności naukowo-badawczej

Badani nauczyciele dobrze oceniają swoje umiejętności w zakresie: analizy danych ($M = 3,75$; $SD = 0,84$) i sposobów ich prezentacji ($M = 4,22$; $SD = 0,61$), pisarstwa naukowego ($M = 4,03$; $SD = 0,74$), znajomości języka angielskiego ($M = 3,66$; $SD = 0,70$), współpracy i tworzenia zespołów badawczych ($M = 3,81$; $SD = 1,03$), a także realizacji badań ($M = 3,91$; $SD = 0,93$). Niżej, bo zaledwie **przeciętnie, oceniają zaś swoją wiedzę na temat instytucji finansujących realizację badań naukowych** ($M = 3,38$; $SD = 0,94$), **zasad pozyskiwania środków na finansowanie badań** ($M = 3,31$; $SD = 0,89$) **oraz umiejętności pisania projektów grantów na badania naukowe** ($M = 3,38$; $SD = 0,87$). Z powyższego opisu wyłania się spójny z wcześniejszymi ustaleniami obraz, otóż nauczyciele akademicy WNP wysoko oceniają swoje umiejętności w zakresie realizacji badań, analizy ich wyników oraz przygotowywania na ich podstawie publikacji naukowych. Dostrzegają jednak problem z

pozyskiwaniem środków na finansowanie badań naukowych, a bez nich wyżej wymieniane umiejętności na niewiele się zdadzą. Powraca w tym momencie, akcentowana w poprzednim podrozdziale **potrzeba wsparcia nauczycieli WNP w zakresie przygotowywania aplikacji grantowych, mających na celu pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie badań naukowych.**

Tabela 8. Samoocena pracowników

Jak oceniasz:	Waga znaczenia:						
	M	SD	Bardzo źle (%)	Źle (%)	Przeciętnie (%)	Dobrze (%)	Bardzo dobrze (%)
Swoją wiedzę na temat instytucji finansujących granty na działalność naukowo-badawczą	3,38	0,94	3,1	9,4	46,9	28,1	12,5
Swoją znajomość zasad pozyskiwania środków na finansowanie działalności naukowo-badawczej	3,31	0,89	3,1	9,4	50,0	28,1	9,4
Swoje umiejętności w zakresie pisania projektów grantów na badania naukowe	3,38	0,87	0,0	15,6	40,6	34,4	9,4
Swoje umiejętności w zakresie analizy danych	3,75	0,84	0,0	6,3	31,3	43,8	18,8
Swoje umiejętności w zakresie prezentacji wyników badań	4,22	0,61	0,0	0,0	9,4	59,4	31,3
Swoje umiejętności w zakresie pisarstwa naukowego	4,03	0,74	0,0	6,3	6,3	65,6	21,9
Swoją znajomość języka angielskiego	3,66	0,70	0,0	3,1	37,5	50,0	9,4
Swoją znajomość innego języka obcego	3,36	0,87	0,0	14,3	46,4	28,6	10,7
Swoje umiejętności w zakresie współpracy, tworzenia zespołów badawczych	3,81	1,03	3,1	6,3	25,0	37,5	28,1
Swoje umiejętności w zakresie koordynowania prac mających na celu realizację badań naukowych	3,91	0,93	3,1	0,0	28,1	40,6	28,1

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo źle – 1pkt, źle– 2pkt, przeciętnie – 3pkt, dobrze – 4pkt, bardzo dobrze – 5pkt.

3.5. Wybrane efekty działalności naukowo-badawczej nauczycieli akademickich WNP

Zdecydowana większość (86,7%) respondentów w przeciągu ostatnich czterech lat złożyła wnioski o finansowanie badań naukowych ze środków APS.

Tabela 9. Czy w przeciągu ostatnich 4 lat składał/a Pan/i wnioski o finansowanie badań naukowych ze środków APS?

	Tak (%)	Nie (%)
Czy w przeciągu ostatnich 4 lat składał/a Pan/i wnioski o finansowanie badań naukowych ze środków APS?	86,7	13,3

Co druga osoba aplikująca o środki APS na finansowane badania naukowych w ciągu ostatnich czterech latach, albo kierowała projektem badawczym (56,2%), albo była jego wykonawcą (43,7%). Osoby które składały wnioski o finansowanie badań ze środków APS w przeciągu ostatnich czterech lat kierowały przeciętnie ponad jednym projektem badawczym ($M = 1,52$; $SD = 0,81$) lub były jego wykonawcami ($M = 1,21$; $SD = 0,98$).

Tabela 10. Realizacja projektów badawczych finansowanych ze środków APS w przeciągu ostatnich 4 lat

	Min	Max	Q1	Q2	Q3	M	SD	% pracowników realizujących granty APS
Liczba projektów zrealizowanych w charakterze kierownika	0	3	1,00	2,00	2,00	1,52	0,81	56,2
Liczba projektów zrealizowanych w charakterze wykonawcy	0	3	0,00	1,00	2,00	1,21	0,98	43,7

Legenda: W zestawieniu uwzględniono tylko osoby, które składały wnioski o finansowanie badań ze środków APS

Zaledwie co czwarty (25%) z uczestników badania w przeciągu ostatnich czterech lat aplikował o środki na badania do instytucji innych niż APS.

Tabela 11. Czy w przeciągu ostatnich 4 lat składał/a Pan/i wnioski o finansowanie badań naukowych ze środków zewnętrznych?

	Tak (%)	Nie (%)
Czy w przeciągu ostatnich 4 lat składał/a Pan/i wnioski o finansowanie badań naukowych ze środków zewnętrznych (innych niż APS)?	25,0	75,0

Zaledwie co piąty (18,7%; $n = 6$) z respondentów aplikujących o finansowanie badań ze źródeł zewnętrznych otrzymał takowe finansowanie i był kierownikiem takiego projektu, a co czwarty (28,1%; $n = 9$) był jego wykonawcą. Przeciętnie, osoby które składały wnioski o finansowanie badań ze środków zewnętrznych w przeciągu ostatnich czterech lat kierowały

średnio $M = 1,60$ przy $SD = 0,89$ projektami badawczymi lub były wykonawcami przynajmniej jednego takiego projektu ($M = 1,00$; $SD = 0,89$).

Tabela 12. Realizacja projektów badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych w przeciągu ostatnich 4 lat

	Min	Max	Q1	Q2	Q3	M	SD	% pracowników realizujących granty zewnętrzne
Liczba projektów zrealizowanych w charakterze kierownika	0	2	1,00	2,00	2,00	1,60	0,89	18,7
Liczba projektów zrealizowanych w charakterze wykonawcy	0	2	0,00	1,00	2,00	1,00	0,89	28,1

Legenda: W zestawieniu uwzględniono tylko osoby, które składały wnioski o finansowanie badań ze środków zewnętrznych

Co czwarty z uczestników badania (25%) w przeciągu ostatnich czterech lat napisał choć jedną recenzję dla wydawnictw książek, niemal co drugi (40,6%) dla czasopism krajowych i co ósmy (12,5%) dla czasopism zagranicznych. Dane te wskazują na niewielki odsetek nauczycieli akademickich WNP, którzy funkcjonują w obiegu nauki światowej i dość dobre ich funkcjonowanie w obiegu krajowym.

Tabela 13. Liczba recenzji wydawniczych w przeciągu ostatnich 4 lat

	Min	Max	Q1	Q2	Q3	M	SD	% pracowników, którzy napisali tego typu recenzje
Dla wydawnictw książek	0	10	0,00	0,00	0,75	0,78	2,14	25,0
Dla czasopism krajowych	0	12	0,00	0,00	1,75	1,25	2,49	40,6
Dla czasopism zagranicznych	0	20	0,00	0,00	0,00	1,34	4,91	12,5

4. Publikacje naukowe nauczycieli WNP w latach 2014-2015

Mając na uwadze fakt, że w prezentowanych badaniach potencjału naukowego wzięło zaledwie 15,3% nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Nauk Pedagogicznych, omawiane wcześniej dane dotyczące ich wybranych efektów działalności naukowej należy uznać za niepełne. Dlatego też autorzy niniejszego raportu zdecydowali się na analizę osiągnięć naukowych nauczycieli akademickich zatrudnionych na WNP w oparciu o ich sprawozdania z dorobku naukowego za lata 2014 oraz 2015. Dane surowe, stanowiące podstawę prezentowanej w dalszej części analiz uzyskano od Prorektora ds. Nauki prof. dr hab. Stefana Kwiatkowskiego.

Autorzy projektu skupili się na analizie osiągnięć naukowych nauczycieli akademickich WNP w zakresie publikacji naukowych. Na podstawie obwieszczenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 marca 2014 roku (poz. 1126) ocenę osiągnięć naukowych nauczycieli akademickich WNP przeprowadzono w oparciu o liczbę:

- monografii naukowych;
- redakcji naukowych monografii wieloautorskich;
- rozdziałów w monografiach naukowych stanowiących opracowania naukowe o objętości co najmniej pół arkusza wydawniczego;
- publikacji w czasopismach naukowych wymienionych w części A wykazu ministra, to jest w czasopismach naukowych posiadających współczynnik wpływu *Impact Factor* (IF), znajdujących się w bazie *Journal Citation Reports* (JCR);
- publikacji w czasopismach naukowych wymienionych w części B wykazu ministra, to jest w czasopismach naukowych nieposiadających współczynnika wpływu *Impact Factor* (IF);
- publikacji w czasopismach naukowych wymienionych w części C wykazu ministra, to jest w czasopismach naukowych znajdujących się w bazie *European Reference Index for the Humanities* (ERIH).

Dodatkowo, w analizie uwzględniono również liczbę publikacji w czasopismach niewymienionych w wykazie czasopism naukowych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na dany rok kalendarzowy.

Analizy dotyczące osiągnięć naukowych prowadzono w dwojaki sposób. Jedne z nich dotyczą prezentacji charakterystyki dorobku naukowego wszystkich pracowników

zatrudnionych na Wydziale Nauk Pedagogicznych w danym roku kalendarzowym (zatrudnionych zarówno na stanowiskach naukowych jak i dydaktycznych), inne zaś dotyczą jedynie pracowników zatrudnionych na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych. Ogółem, wszystkich pracowników zatrudnionych na WNP w roku 2014 było 203, a w roku 2015 było 209. Z kolei pracowników zatrudnionych na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych w latach 2014 i 2015 było odpowiednio 146 oraz 152. W pierwszej kolejności analizie poddano dorobek naukowy wszystkich pracowników WNP za lata 2014 i 2015.

W roku 2014 ogółem wszyscy pracownicy WNP opublikowali 449 publikacji naukowych, z czego 22 monografie, 28 monografii pod redakcją, 245 rozdziałów w monografiach, 8 artykułów w czasopismach naukowych wymienionych na liście A, 84 artykuły w czasopismach naukowych wymienionych na liście B, 18 artykułów w czasopismach naukowych wymienionych na liście C, oraz 34 artykuły w czasopismach naukowych niewymienionych w wykazie czasopism naukowych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na dany rok kalendarzowy. Oznacza to że **co druga publikacja (54,6%) w roku 2014 to rozdział w monografii, co piąta (18,7%) to artykuł w czasopiśmie z listy B, a niemal co trzynasta (7,6%) to artykuł w czasopiśmie niewymienionym w wykazie ministerialnym. Na uwagę zasługuje niewielki odsetek publikacji w czasopismach najwyższej punktowanych, to jest w czasopismach z ministerialnej listy A (1,8%) oraz listy C (6,2%).**

Struktura publikacji w roku 2015 jest zbliżona do tej z roku poprzedniego, choć wiąże się z wyraźnym spadkiem liczby rozdziałów w monografiach naukowych oraz wzrostem liczby publikacji w czasopismach niewymienionych w wykazie czasopism naukowych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na dany rok kalendarzowy. W roku 2015 wszyscy pracownicy WNP opublikowali 373 publikacji naukowych, z czego 27 monografii, 12 monografii pod redakcją, 181 rozdziałów w monografiach, 10 artykułów w czasopismach naukowych wymienionych na liście A, 77 artykułów w czasopismach naukowych wymienionych na liście B, 21 artykułów w czasopismach naukowych wymienionych na liście C, oraz 45 artykułów w czasopismach naukowych niewymienionych w wykazie czasopism naukowych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na dany rok kalendarzowy. **Co druga publikacja (48,5%) w roku 2015 to rozdział w monografii, co piąta (20,7%) to artykuł w czasopiśmie z listy B, a co ósma (12,1%) to artykuł w czasopiśmie niewymienionym w wykazie ministerialnym. Podobnie jak w roku**

poprzednim liczba publikacji w czasopismach najwyżej punktowanych jest znikoma i wynosi 2,7% dla listy A (1,8%) oraz 5,6% dla listy C.

Na uwagę zasługuje wysoki odsetek monografii naukowych zarówno w roku 2014 jak i 2015.

Tabela 14. Liczba publikacji w latach 2014 i 2015 (wszyscy pracownicy WNP).

Rodzaj publikacji:	Rok 2014			Rok 2015			Ogółem lata 2014-2015	
	Liczba publikacji	Procent (%)	Średnia	Liczba publikacji	Procent (%)	Średnia	Liczba publikacji	Procent (%)
Monografia naukowa	22	4,9	0,11	27	7,2	0,13	49	6,0
Redakcja naukowa monografii	28	6,2	0,14	12	3,2	0,06	40	4,9
Rozdział w monografii	245	54,6	1,21	181	48,5	0,89	426	51,8
Artykuł w czasopiśmie z listy A	8	1,8	0,04	10	2,7	0,05	18	2,2
Artykuł w czasopiśmie z listy B	84	18,7	0,41	77	20,7	0,38	161	19,6
Artykuł w czasopiśmie z listy C	28	6,2	0,14	21	5,6	0,10	49	6,0
Artykuł w czasopiśmie niepunktowanym	34	7,6	0,17	45	12,1	0,22	79	9,6
Ogółem	449	100	2,21	373	100	1,84	822	100
Liczba pracowników w danym roku	203			209			206*	

Legenda: * liczbę pracowników WNP w latach 2014-2015 wyznaczono uśredniając liczbę osób zatrudnionych na tym wydziale w analizowanym okresie czasu.

W kolejnym kroku, dokonano analizy punktów, jakie na podstawie wykazu czasopism punktowanych przez MNiSW przyznano poszczególnym rodzajom tekstów opublikowanych w czasopismach naukowych w latach 2014-2015. **Zgodnie z logiką wykazu czasopism naukowych, przeciętnie najwięcej punktów zdobywały publikacje z listy A ($M = 24,17$; $SD = 7,33$) oraz z listy C ($M = 9,59$; $SD = 2,00$). Przeciętna liczba punktów publikacji w czasopismach z listy B wynosiła $M = 5,65$ przy $SD = 2,17$. Warto jednak zwrócić uwagę,**

że w analizowanym okresie czasu pracownicy WNP opublikowali aż 79 artykułów (9,6% ogółu wszystkich publikacji) w czasopismach naukowych niewymienionych w wykazie czasopism przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które nie przyniosły Akademii wymiernych korzyści w postaci punktów ($M = 0,00$; $SD = 0,00$).

Tabela 15. Punktacja tekstów publikowanych w czasopismach naukowych za lata 2014-2015

Rodzaj publikacji:	Rok 2014			Rok 2015			Ogółem lata 2014-2015		
	n	M	SD	n	M	SD	n	M	SD
Artykuł w czasopiśmie z listy A	8	24,38	6,78	10	24,00	8,10	18	24,17	7,33
Artykuł w czasopiśmie z listy B	84	5,43	1,49	77	5,88	2,72	161	5,65	2,17
Artykuł w czasopiśmie z listy C	28	9,64	1,89	21	9,52	2,18	49	9,59	2,00
Artykuł w czasopiśmie niepunktowanym	34	0,00	0,00	45	0,00	0,00	79	0,00	0,00

Zdecydowana większość tekstów (88,4%) została opublikowana w języku polskim. Co dziesiąty tekst (10,5%) opublikowano w języku angielskim. Publikacje w innych językach obcych, takich jak rosyjski, chorwacki, grecki, hiszpański, niemiecki, portugalski czy ukraiński były sporadyczne. Na uwagę zasługuje duży odsetek publikacji w języku angielskim w czasopismach z listy B oraz w czasopismach nieuwzględnionych w wykazie MNiSW. Co piąty tekst w czasopiśmie niepunktowanym (21,5%) oraz co dziesiąty w czasopiśmie z listy B (9,3%) opublikowano w języku angielskim. Tendencja ta może wskazywać na dążenia pracowników WNP do umiędzynarodowienia wyników swoich badań, co na dzień dzisiejszy być może jeszcze nie przekłada się na punkty MNiSW, ale w niedalekiej przyszłości może przynieść wymierne korzyści dla Akademii. Każdy z testów w czasopismach posiadających współczynnik wpływu *Impact Factor* (lista A) opublikowano w języku angielskim.

Tabela 16. Język publikacji w latach 2014-2015

Język publikacji	Rozdział w monografii [%]	Czasopismo z listy A [%]	Czasopismo z listy B [%]	Czasopismo z listy C [%]	Czasopismo niepunktowane [%]	Ogółem [%]
Polski	92,5	---	90,7	98,0	75,9	88,4
Angielski	6,1	100,0	9,3	2,0	21,5	10,5
Rosyjski	0,2	---	---	---	1,3	0,3
chorwacki	0,2	---	---	---	---	0,1
Grecki	0,2	---	---	---	---	0,1
hiszpański	0,2	---	---	---	---	0,1
niemiecki	0,2	---	---	---	---	0,1
portugalski	0,2	---	---	---	---	0,1
ukraiński	0,2	---	---	---	1,3	0,1

Czasopisma indeksowane w części A wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w których publikowali swoje prace pracownicy WNP są raczej zróżnicowane. **Koncentrują się wokół zagadnień szeroko rozumianej edukacji** (Learning and Individual Differences, Educational Review, New Educational Review), **twórczości** (Psychology of Aesthetics Creativity and the Arts, Thinking Skills and Creativity, Journal of Creative Behavior), **pedagogiki specjalnej** (Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities) **psychologii** (Personality and Individual Differences, Psychology of Women Quarterly) **czy socjologii** (International Sociology). Najczęściej pracownicy WNP publikowali w prestiżowym czasopiśmie Learning and Individual Differences (163,7%), którego 5-letni Impact Factor wynosi 2,220.

Tabela 17. Spis czasopism naukowych posiadających współczynnik wpływu *Impact Factor* (lista A), w których w latach 2014-2015 publikowali pracownicy WNP

Nazwa czasopisma:	Liczba publikacji	Procent
Learning and Individual Differences	3	16,7
International Sociology	2	11,1
New Educational Review	2	11,1
Personality and Individual Differences	2	11,1
Psychology of Aesthetics Creativity and the Arts	2	11,1
Thinking Skills and Creativity	2	11,1
Annales Botanici Fennici	1	5,6
Educational Review	1	5,6
Journal of Creative Behavior	1	5,6
Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities	1	5,6
Psychology of Women Quarterly	1	5,6

Spośród czasopism indeksowanych na liście B wykazu MNiSW pracownicy WNP w analizowanym okresie czasu najczęściej publikowali w wydawanym przez APS czasopiśmie Człowiek Niepełnosprawność Społeczeństwo (14,9%). W czasopiśmie tym opublikowano niemal co siódmy tekst indeksowany na liście B wykazu MNiSW. Ponadto, co dziesiąty tekst indeksowany na liście B wykazu MNiSW opublikowano w czasopiśmie Szkoła Specjalna (10,6%), które jest również wydawane przez APS oraz kwartalniku Pedagogika Społeczna (10,6%). Co dwudziesty tekst opublikowano w czasopismach Edukacja Ustawiczna Dorosłych (5,6%) oraz Studia z Teorii Wychowania (4,3%). Rzadziej pracownicy WNP publikowali w takich czasopismach jak Rocznik Pedagogiczny (3,7%), International Journal of Electronics and Telecommunications (3,1%), Przegląd Pedagogiczny (3,1%), Journal of Modern Science (2,5%), Niepełnosprawność. Półrocznik naukowy (2,5%), Problemy Opiekuńczo Wychowawcze (2,5%) czy Szkice Humanistyczne (2,5%). W innych czasopismach indeksowanych na liście B wykazu MNiSW pracownicy WNP publikowali raczej sporadycznie.

Tabela 18. Spis czasopism naukowych nieposiadających współczynnika wpływu *Impact Factor* (lista B), w których w latach 2014-2015 publikowali pracownicy WNP

Nazwa czasopisma:	Liczba publikacji	Procent
Człowiek Niepełnosprawność Społeczeństwo	24	14,9
Pedagogika Społeczna	17	10,6
Szkoła Specjalna	17	10,6
Edukacja Ustawiczna Dorosłych	9	5,6
Studia z Teorii Wychowania	7	4,3
Rocznik Pedagogiczny	6	3,7
International Journal of Electronics and Telecommunications	5	3,1
Przegląd Pedagogiczny	5	3,1
Journal of Modern Science	4	2,5
Niepełnosprawność. Półrocznik naukowy	4	2,5
Problemu Opiekunczo Wychowawcze	4	2,5
Szkice Humanistyczne	4	2,5
Forum Oświatowe	3	1,9
Horyzonty Wychowania	3	1,9
Niepełnosprawność i Rehabilitacja	3	1,9
Acta Neuropsychologica	2	1,2
Artluk	2	1,2
Edukacja Biologiczna i Środowiskowa	2	1,2
Forum Pedagogiczne	2	1,2
Kultura i Wychowanie. Międzynarodowe elektroniczne czasopismo naukowe	2	1,2
Otolaryngologia - Przegląd kliniczny	2	1,2
Polityka Społeczna	2	1,2
Problemy Wczesnej Edukacji	2	1,2
Wychowanie na co dzień	2	1,2
Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis, Studia Linguistica	1	0,6
Biblioteka Współczesnej Myśli Pedagogicznej	1	0,6
Chowanna	1	0,6
Dagerotyp	1	0,6
Dziennikarstwo i Media	1	0,6

Episteme: Czasopismo Naukowo-Kulturalne	1	0,6
Frontiers in Psychology	1	0,6
Ginekologia i Położnictwo - medical project	1	0,6
Języki Obce w Szkole	1	0,6
Kultura i Polityka	1	0,6
Kultura Popularna	1	0,6
Kwartalnik Edukacyjny	1	0,6
Miscellanea Anthropologica et Sociologica	1	0,6
Nauczyciel i Szkoła	1	0,6
Niepelnosprawność. Dyskursy pedagogiki specjalnej	1	0,6
Normy, Dewiacje i Kontrola Społeczna	1	0,6
Nowa Logopedia	1	0,6
Paedagogia Christiana	1	0,6
Praca Socjalna	1	0,6
Przegląd Badań Edukacyjnych	1	0,6
Przegląd Humanistyczny	1	0,6
Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych PAN	1	0,6
Rocznik Lubuski	1	0,6
Seminare. Poszukiwania naukowe	1	0,6
Studia nad Rodziną	1	0,6
Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne	1	0,6

Legenda: Na czerwono zaznaczono czasopisma wydawane przez APS

Spośród czasopism indeksowanych na liście C wykazu MNiSW pracownicy WNP w latach 2014-2015 najczęściej publikowali swoje prace w czasopiśmie Ruch pedagogiczny (59,2%). W czasopiśmie tym opublikowano więcej niż połowę tekstów indeksowanych na liście C. Ponadto, co dziesiąta praca naukowa została opublikowana w czasopismach Kultura i Edukacja (10,2%) oraz Studia Edukacyjne (8,2%), a co szesnasta praca w czasopiśmie Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja (6,1%). W innych czasopismach indeksowanych na liście C wykazu MNiSW pracownicy WNP publikowali raczej sporadycznie.

Tabela 19. Spis czasopism naukowych znajdujących się w bazie *European Reference Index for the Humanities* (lista C), w których w latach 2014-2015 publikowali pracownicy WNP

Nazwa czasopisma:	Liczba tekstów	Procent
Ruch pedagogiczny	29	59,2
Kultura i edukacja	5	10,2
Studia edukacyjne	4	8,2
Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja	3	6,1
Studia Pedagogiczne	2	4,1
Education 3-13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education	1	2,0
Edukacja	1	2,0
Edukacja dorosłych	1	2,0
Język Polski	1	2,0
Kwartalnik Pedagogiczny	1	2,0
Pamiętnik Literacki	1	2,0

W grupie czasopism naukowych nie uwzględnionych w wykazie MNiSW pracownicy WNP w latach 2014-2015 najczęściej publikowali swoje prace w czasopismach Integracja Sensoryczna (8,9%), Psychologia Wychowawcza (8,9%) oraz International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies (7,65). Należy zauważyć, że zarówno Psychologia Wychowawcza jak i International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies są czasopismami naukowymi wydawanymi przez APS. Co dwudziesty tekst opublikowano w czasopismach Creativity: Theories – Research – Applications (5,1%) oraz Edukacja, Wychowanie, Resocjalizacja (5,1%). W innych czasopismach nie uwzględnionych w wykazie MNiSW pracownicy WNP publikowali raczej sporadycznie.

Tabela 20. Spis czasopism naukowych nieuwzględnionych w wykazie MNiSW, w których w latach 2014-2015 publikowali pracownicy WNP

Nazwa czasopisma:	Liczba publikacji	Procent
Integracja Sensoryczna	7	8,9
Psychologia Wychowawcza	7	8,9
International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies	6	7,6
Creativity: Theories – Research – Applications	4	5,1
Edukacja, Wychowanie, Resocjalizacja	4	5,1
Wspólnotowość i Postawa Uniwersalistyczna	3	3,8

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio J – Paedagogia-Psychologia	2	2,5
Dziennik Gazeta Prawna	2	2,5
Edukacja Etyczna	2	2,5
Konteksty Kształcenia Muzycznego	2	2,5
Parezja. Czasopismo Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN	2	2,5
Practice and Theory in Systems of Education	2	2,5
Refleksje : zachodniopomorski miesięcznik oświatowy	2	2,5
Roczniki Pedagogiczne	2	2,5
Studies in Global Ethics and Global Education	2	2,5
Biuletyn Mazowieckiego Obserwatorium Rynku Pracy	1	1,3
Dziennik Polski (Londyn)	1	1,3
Educational Planning	1	1,3
Forum Akademickie	1	1,3
Forum Logopedy	1	1,3
International Forum for Education	1	1,3
LABOR et EDUKATIO	1	1,3
Lubelski Rocznik Pedagogiczny	1	1,3
Medyczne Zeszyty Naukowe Uczelni Warszawskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie	1	1,3
Meritum. Mazowiecki Kwartalnik Edukacyjny	1	1,3
Nauczanie Początkowe	1	1,3
Nauki o Wychowaniu. Studia Interdyscyplinarne	1	1,3
Neurolingwistyka Praktyczna	1	1,3
Pedagogicheskaya Nauka i Obrazowanie	1	1,3
Pedagogiczna Dumka	1	1,3
Pedagogika Specjalna Koncepcje i Rzeczywistość	1	1,3
Problems of Modern Psychology	1	1,3
Problemy Edukacji, Rehabilitacji i Socjalizacji Osób Niepełnosprawnych	1	1,3
Profesyjno – Techniczna Oswita	1	1,3

Przyszłość Świat-Europa-Polska	1	1,3
Psychologia w Szkole	1	1,3
Rocznik Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie	1	1,3
Terapia Uzależnienia i Współzależnienia	1	1,3
The Journal of the International Association of Special Education	1	1,3
Tydzień Polski (Londyn)	1	1,3
Wychowawca. Miesięcznik Nauczycieli i Wychowawców Katolickich	1	1,3
Zeszyty Nauk Pedagogicznych	1	1,3
Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN	1	1,3
Zeszyty Naukowe PUNO	1	1,3

Legenda: Na czerwono zaznaczono czasopisma wydawane przez APS

W kolejnym kroku analiz wyznaczono charakterystyki opisowe dorobku naukowego pracowników zatrudnionych wyłącznie na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych.

W roku 2014 niemal co drugi pracownik WNP zatrudniony na stanowisku związanym z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych był autorem lub współautorem przynajmniej jednego rozdziału w monografii (47,3%), co czwarty był autorem lub współautorem przynajmniej jednego artykułu w czasopiśmie indeksowanym na liście B (26,7%), co dziesiąty był autorem lub współautorem artykułu w czasopiśmie indeksowanym na liście C (12,3%), artykułu w czasopiśmie nieuwzględnionym w spisie MNiSW (11,6%) lub był redaktorem lub współredaktorem monografii naukowej (10,3%). Co szesnasty był autorem lub współautorem monografii naukowej (6,2%), a co dwudziesty zaś był autorem lub współautorem artykułu w czasopiśmie indeksowanym na liście A (5,5%). Należy zwrócić uwagę, że pracownicy WNP zatrudnieni na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych w roku 2014 najczęściej publikowali rozdziały w książkach, przeciętnie nieco ponad jeden rocznie ($M = 1,32$; $SD = 3,45$). Jeden z pracowników WNP opublikował w danym roku, aż 33 tego typu prace. Rzadziej pracownicy WNP w roku 2014 publikowali artykuły w czasopismach naukowych indeksowanych na liście

B. Przeciętny pracownik wydziału był autorem lub współautorem połowy publikacji tego typu ($M = 0,53$; $SD = 1,11$). Niewielka część pracowników WNP publikowała swoje prace w czasopiśmie najwyższej punktowanej, to jest znajdujących się na liście A oraz C wykazu MNiSW.

Tabela 21. Charakterystyki opisowe liczby publikacji pracowników WNP zatrudnionych na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych w roku 2014 ($n = 146$)

Rodzaj publikacji:	Min	Max	Q1	Q2	Q3	M	SD	Odsetek pracowników będących autorami lub współautorami publikacji
Monografia naukowa	0	2	0	0	0	0,06	0,24	6,2
Redakcja naukowa monografii	0	3	0	0	0	0,15	0,49	10,3
Rozdział w monografii	0	33	0	0	1	1,32	3,45	47,3
Artykuł w czasopiśmie z listy A	0	4	0	0	0	0,08	0,39	5,5
Artykuł w czasopiśmie z listy B	0	6	0	0	1	0,53	1,11	26,7
Artykuł w czasopiśmie z listy C	0	3	0	0	0	0,16	0,48	12,3
Artykuł w czasopiśmie niepunktowanym	0	5	0	0	0	0,19	0,65	11,6

W roku 2015, podobnie jak w roku poprzednim, **niemal co drugi pracownik WNP** zatrudniony na stanowisku związanym z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych **był autorem lub współautorem przynajmniej jednego rozdziału w monografii (46,7%)**, **co czwarty był autorem lub współautorem przynajmniej jednego artykułu w czasopiśmie indeksowanym na liście B (27,6%)**, **co piąty był autorem lub współautorem przynajmniej jednego artykułu w czasopiśmie nieuwzględnionym w spisie MNiSW (20,4%)**, **co siódmy był autorem lub współautorem monografii naukowej (14,5%)**, **co dziesiąty był autorem lub współautorem przynajmniej jednego artykułu w czasopiśmie indeksowanym na liście C (9,2%)**, **lub był redaktorem lub współredaktorem monografii naukowej (8,6%)**. **Co dwudziesty zaś był autorem lub współautorem artykułu w czasopiśmie indeksowanym na liście A (5,3%)**. Należy zwrócić uwagę, że **pracownicy WNP zatrudnieni na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań**

naukowych lub prac rozwojowych w roku 2015 najczęściej publikowali rozdziały w książkach (przeciętnie jeden rocznie $M = 1,01$; $SD = 1,49$) oraz artykuły w czasopiśmie indeksowanych na liście B ($M = 0,43$; $SD = 0,91$). Na uwagę zasługuje jednak fakt, że tylko znikoma część pracowników WNP publikowała w danym roku w czasopiśmie najwyższej punktowanej, to jest indeksowanych na listach A oraz C.

Tabela 22. Charakterystyki opisowe liczby publikacji pracowników WNP zatrudnionych na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych w roku 2014 ($n = 152$)

Rodzaj publikacji	Min	Max	Q1	Q2	Q3	M	SD	Odsetek pracowników będących autorami lub współautorami publikacji
Monografia naukowa	0	3	0	0	0	0,20	0,54	14,5
Redakcja naukowa monografii	0	2	0	0	0	0,10	0,34	8,6
Rozdział w monografii	0	9	0	0	2	1,01	1,49	46,7
Artykuł w czasopiśmie z listy A	0	6	0	0	0	0,11	0,59	5,3
Artykuł w czasopiśmie z listy B	0	6	0	0	1	0,43	0,91	27,6
Artykuł w czasopiśmie z listy C	0	3	0	0	0	0,12	0,41	9,2
Artykuł w czasopiśmie niepunktowanym	0	6	0	0	0	0,30	0,75	20,4

Aby wyznaczyć globalne charakterystyki dorobku pracowników WNP zatrudnionych na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych zsumowano dla każdego z nich przypadki autorstwa lub współautorstwa poszczególnych rodzajów publikacji, tj. monografii naukowych, redakcji naukowej monografii, rozdziału monografii naukowej, artykułu w czasopiśmie z listy A, artykułu w czasopiśmie z listy B, artykułu w czasopiśmie z listy C oraz artykułu w czasopiśmie nie uwzględnionym w wykazie MNiSW. Przeprowadzone w analizy sumarycznego dorobku naukowego pracowników WNP w latach 2014 i 2015 wykazały jego znaczne zróżnicowanie, na co wskazują zarówno mary rozstępu jak i odchylenia standardowego liczby publikacji. Pracownicy WNP w latach 2014-2015 publikowali przeciętnie nieco ponad 2

prace naukowe rocznie¹ (odpowiednio $M = 2,49$; $SD = 4,36$ dla roku 2014 i $M = 2,27$; $SD = 2,80$ dla roku 2015). Należy jednak zauważyć, że co trzeci pracownik WNP zatrudniony na stanowisku związanym z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych w roku 2014 nie opublikował ani jednej pracy naukowej (38,4%). Analogiczny odsetek (34,9%) obserwujemy w roku 2015.

Tabela 23. Dorobek naukowy pracowników WNP zatrudnionych na stanowiskach związanych z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych

Rok	n	Min	Max	Q1	Q2	Q3	Mo	M	SD	Odsetek pracowników którzy nie opublikowali ani jednego tekstu
2014	146	0	35	0	1	3	0	2,49	4,36	38,4
2015	152	0	15	0	1	4	0	2,27	2,80	34,9

---

¹ Bez względu na ich rodzaj

5. Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki

5.1. Charakterystyka studentów kierunku pedagogika

Badaniem objęto łącznie 584 studentów kierunku pedagogika, z czego 94,3% kobiet i zaledwie 5,7% mężczyzn.

Tabela 24. Płeć respondentów

Płeć	Procent
Kobieta	94,3
Mężczyzna	5,7

Zdecydowana większość (97,8%) badanych studentów pedagogiki studiowała tylko ten jeden kierunek. Zaledwie 2,2% studentów studiowało więcej niż jeden kierunek, z czego 0,7% dwa kierunki na APS, a kolejne 1,5% jeden kierunek studiowało na APS, a drugi na innej uczelni.

Tabela 25. Sytuacja studentów pedagogiki

Kierunek studiów	Tak (%)	Nie (%)
Studiuje jeden kierunek studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej	97,8	2,2
Studiuje dwa kierunki studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej	0,7	99,3
Studiuje dwa kierunki studiów, jeden w Akademii Pedagogiki Specjalnej, a drugi w innej uczelni	1,5	98,5
Inne	---	---

Sytuacja materialna studentów kierunku pedagogika jest w zdecydowanej większości dobra (67,3%) lub bardzo dobra (10,7%). Zaledwie co siódmy z badanych studentów określa swoją sytuację materialną jako złą lub zdecydowanie złą.

Tabela 26. Sytuacja materialna rodziny studentów pedagogiki

Sytuacja materialna rodziny	Procent
Zdecydowanie dobra	10,7
Raczej dobra	67,3
Raczej zła	11,6
Zdecydowanie zła	3,3
Trudno powiedzieć	7,1

Wydaje się, że dobra sytuacja materialna studentów na kierunku pedagogika jest powiązana z ich pracą zarobkową. **Niemal co drugi student tego kierunku pracuje zarobkowo, z czego co 28,9% w pełnym i 15,7% w niepełnym wymiarze czasu.**

Tabela 27. Praca zarobkowa studentów pedagogiki

Czy jednocześnie studiujesz i pracujesz zarobkowo?	Procent
Pracuję w pełnym wymiarze czasu pracy	28,9
Pracuję w niepełnym wymiarze czasu pracy	15,7
Nie pracuję zarobkowo	55,4

Analiza wykształcenia rodziców studentów na kierunku pedagogika, wskazuje że w większości są to osoby z rodzin o zawodowym bądź średnim wykształceniu. Zaledwie co czwarty (26,6%) student pedagogiki wskazuje na wyższe wykształcenie swojej matki, a co siódmy (16,2%) ojca.

Tabela 28. Wykształcenie rodziców

Wykształcenie	Matka (%)	Ojciec (%)
Nieukończone podstawowe	0,3	0,4
Podstawowe	4,3	4,4
Gimnazjalne	0,3	1,1
Zasadnicze zawodowe	32,5	48,4
Średnie	28,3	25,5
Policealne	7,6	4,0
Wyższe	26,6	16,2

Co trzeci student kierunku pedagogika pochodzi z Warszawy (37,3%). Połowa studentów tego kierunku pochodzi z miejscowości oddalonych od Warszawy nie dalej niż o 30 kilometrów.

Tabela 29. Odległość miejsca zamieszkania od Warszawy (w kilometrach)

	Min	Max	Q1	Q2	Q3	Mo	M	SD
Odległość od Warszawy	0	500	0,00	30,00	95,00	0	63,74	92,04

Legenda: wartość 0 oznacza, że respondent jest mieszkańcem Warszawy

5.2. Powody podejmowania studiów na APS przez studentów kierunku pedagogika

Do głównych powodów podejmowania studiów na kierunku pedagogika należą **zainteresowania** związane tym z kierunkiem studiów ($M = 3,85$; $SD = 1,17$) oraz to, że jest to w opinii respondentów **ciekawym kierunkiem** ($M = 3,80$; $SD = 1,07$). O wiele niższe znaczenie ma łatwość znalezienia pracy po tego typu studiach ($M = 2,73$; $SD = 1,33$), czy choćby dogodny dojazd ($M = 2,31$; $SD = 1,84$). Małe znaczenie wydają się mieć takie powody wybierania tego kierunku studiów jak: nastawienie do osób niepełnosprawnych ($M = 1,24$; $SD = 1,44$), tradycje rodzinne ($M = 0,87$; $SD = 1,28$), namowy członków rodziny ($M = 0,99$; $SD = 1,35$), czy namowy znajomych ($M = 1,08$; $SD = 1,39$), mimo że jak wykazemy później znajomi są jednym z głównych źródeł informacji na temat APS. Bez większego znaczenia pozostaje również fakt, że aby zostać studentem pedagogiki nie trzeba spełniać szczególnie rygorystycznych wymagań rekrutacyjnych ($M = 1,79$; $SD = 1,60$). Warto jednak zwrócić uwagę, że **około 10% badanych studentów pedagogiki twierdzi, że jednym z ważniejszych powodów podjęcia studiów na APS był fakt, że nie dostali się tam gdzie chcieli.**

Tabela 30. Powody podejmowania studiów w APS na kierunku pedagogika

Co sprawiło, że podjął(e)ś studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie miało znaczenia (%)	Małe (%)	Raczej małe (%)	Przeciętne / trudno powiedzieć (%)	Raczej duże (%)	Duże (%)
Zainteresowania	3,85	1,17	1,2	4,7	4,2	24,3	28,9	36,7
Ciekawy kierunek studiów	3,80	1,07	1,2	2,4	6,4	23,0	39,0	28,0
Łatwość znalezienia pracy po studiach	2,73	1,33	6,9	11,6	19,9	33,3	19,6	8,7
Tradycje rodzinne	0,87	1,28	56,0	22,2	8,6	7,4	3,2	2,6
Namowy członków rodziny	0,99	1,35	51,4	24,3	8,3	8,2	5,0	2,8
Namowy znajomych	1,08	1,39	48,1	25,5	8,6	8,4	6,6	2,8
Nastawienie do osób niepełnosprawnych	1,24	1,44	44,8	21,7	10,5	14,3	5,6	3,1
Łatwo było się tutaj dostać	1,79	1,60	29,9	20,7	13,5	18,7	10,5	6,7
Dogodny dojazd	2,31	1,84	26,0	14,7	10,5	16,2	16,2	16,4
Nie dostał(e)am się tam, gdzie chciał(e)am	0,85	1,46	63,4	18,7	3,1	4,3	5,4	5,1

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: nie miało znaczenia - 0pkt, małe znaczenie - 1pkt, raczej małe - 2pkt, trudno powiedzieć - 3pkt, raczej duże - 4pkt, duże - 5pkt.

Wśród innych powodów wyboru APS w opinii studentów pedagogiki pojawiały się następujące argumenty: bardzo dobra opinia uczelni (1,2%), fakt, że tylko na APS uruchomiono specjalność interesującą studentów (0,8%), wcześniejsze studia na APS (0,6%), dobra atmosfera na Uczelni (0,4%), ciekawy opis specjalności (0,2%), spóźnienie się z rekrutacją na inne uczelnie (0,2%).

5.3. Konkurencja dla kierunku pedagogika

Na etapie rekrutacji studenci kierunku pedagogiki bardzo rzadko wybierali inne kierunki studiów prowadzone na APS. Jeśli decydowali się rekrutować na inny kierunek niż pedagogika, to najczęściej wybierali psychologię (6,4%) lub pedagogikę specjalną (4,6%). Kierunki takie jak socjologia, praca socjalna czy edukacja artystyczna były wybierane sporadycznie.

Tabela 31. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na APS na innych kierunkach niż pedagogika?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na innych kierunkach APS niż pedagogika?	Procent
Psychologia	6,4
Pedagogika specjalna	4,6
Socjologia	1,6
Praca socjalna	1,0
Edukacja artystyczna	0,2

Zdecydowana większość (73,3%) studentów pedagogiki uczestniczyła w rekrutacji na ten kierunek jedynie na Akademii Pedagogiki Specjalnej. Co piąty (20,7%) student pedagogiki APS, starał się o przyjęcie na ten sam kierunek na jeszcze jednej uczelni (innej niż APS), co dwudziesty (4,8%) na dwóch innych uczelniach. Zdarzało się, choć było to bardzo rzadkie (1,2%), że ta sama osoba starała się o przyjęcie na kierunek pedagogika aż na czterech różnych uczelniach, z czego ostatecznie wybrała APS.

Tabela 32. Liczba uczelni na które na kierunek pedagogika rekrutowali się jednocześnie studenci APS

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na kierunek pedagogika na inne uczelnie niż APS?	Procent
Tylko APS	73,3
Jedna uczelnia poza APS	20,7
Dwie uczelnie poza APS	4,8
Trzy uczelnie poza APS	1,2

Okazuje się, że co czwarty student pedagogiki APS uczestniczył w procesie rekrutacji na ten kierunek w więcej niż jednej uczelni wyższej. Może to świadczyć o dużej motywacji studentów do zgłębiania tego kierunku i pracy w tym zawodzie. Przyjrzyjmy się jednak, jakie inne uczelnie umożliwiające studia na kierunku pedagogika, wybierali obecni studenci WNP APS.

Studenci pedagogiki APS, którzy uczestniczyli w procesie rekrutacji na ten kierunek na kilku uczelniach jednocześnie, najczęściej wybierali uczelnie warszawskie. Prawdopodobnie można to tłumaczyć sugerowanym wcześniej faktem, że zdecydowana większość studentów pedagogiki na APS pochodzi z Warszawy lub miejscowości nieznacznie od niej oddalonych. **Studenci pedagogiki APS najczęściej wybierali studia na tym kierunku jakie oferował Uniwersytet Warszawski (14,6%), nieco rzadziej zaś Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (7%) oraz Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego (4,9%).** Inne uczelnie, zarówno zlokalizowane na terenie Warszawy, jak i na terenie całego kraju były wybierane raczej sporadycznie.

Tabela 33. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na kierunku pedagogika na uczelniach innych niż APS?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na kierunku pedagogika na innych uczelniach niż APS	Procent
Uniwersytet Warszawski	14,6
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego	7,0
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	4,9
Uniwersytet Warmińsko Mazurski	2,0
Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej	1,2
Katolicki Uniwersytet Lubelski	1,0
Akademia Wychowania Fizycznego	0,9
Uniwersytet w Białymstoku	0,7
Uniwersytet Gdański	0,5
Uniwersytet Łódzki	0,3

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	0,3
Uniwersytet Rzeszowski	0,3
Akademia Obrony Narodowej	0,2
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie	0,2
Uniwersytet SWPS	0,2
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	0,2
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	0,2
Uczelnia Warszawska	0,2
Wyższa Szkoła Ekonomi i Innowacji w Lublinie	0,2
Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej w Józefowie	0,2
Akademia Ignatianum	0,2
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu	0,2
Chrześcijańska Akademia Teologiczna	0,2
Uniwersytet Jagielloński	0,2
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	0,2
Uniwersytet Wrocławski	0,2

Zdecydowana większość (71,1%) studentów pedagogiki uczestniczyła w rekrutacji tylko na ten jeden kierunek studiów. Niemal co czwarty student tego kierunku (22,4%) poza pedagogiką aplikował na jeszcze jeden kierunek prowadzony na uczelni innej niż APS. Co dwudziesty (5,3%), poza pedagogiką aplikował na dwa kierunki (bądź w niektórych przypadkach dwie specjalności) prowadzone na uczelniach innych niż APS.

Tabela 34. Liczba kierunków na które rekrutowali się studenci pedagogiki APS

Liczba kierunków na które rekrutowali się studenci pedagogiki APS na różnych uczelniach	Procent
Tylko pedagogika	71,1
Pedagogika na APS i jeden kierunek na innej uczelni	22,4
Pedagogika na APS i dwa kierunki n innych uczelniach	5,3
Pedagogika na APS i trzy kierunki na innych uczelniach	1,2

Kierunki (bądź w niektórych przypadkach wręcz specjalności) inne niż pedagogika wybierane przez studentów APS są bardzo zróżnicowane. Dotyczą wielu odmiennych dziedzin nauki. Zaprezentowano je w poniższej tabeli.

Tabela 35. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na inny kierunek niż pedagogika na uczelniach innych niż APS?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na inny kierunek niż pedagogika na uczelni inne niż APS?	Procent
Psychologia	3,8
Administracja	1,4
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	1,0
Dietetyka	0,6
Filologia angielska	0,6
Filologia polska	0,6
Położnictwo	0,6
Bibliotekoznawstwo	0,4
Ĺberystyka	0,4
Kryminologia	0,4
Medycyna	0,4
Ochrona środowiska	0,4
Praca socjalna	0,4
Prawo	0,4
Profilaktyka społeczna	0,4
Aktorstwo	0,2
Andragogika	0,2
Bezpieczeństwo pracy	0,2
Chemia	0,2
E-edytorstwo i techniki redakcyjne	0,2
Ekonomia	0,2
Finanse i rachunkowość	0,2
Geologia	0,2
Historia	0,2
Hotelarstwo i gastronomia	0,2
Logistyka	0,2
Mechatronika	0,2
Pielęgniarstwo	0,2
Polityka regionalna i samorząd regionalny	0,2
Polityka społeczna	0,2
Rehabilitacja	0,2
Technologia chemiczna	0,2
Technologia żywności i żywienie człowieka	0,2
Wychowanie fizyczne	0,2
Zarządzanie i inżynieria produkcji	0,2

Zarządzanie zasobami ludzkimi	0,2
-------------------------------	-----

5.4. Źródła wiedzy na temat APS w opinii studentów pedagogiki

Niemal co drugi student pedagogiki dowiedział się o istnieniu APS z polecenia znajomych (53,3%) lub za pośrednictwem wyszukiwarki internetowej Google (43%). Mimo iż są to jak się okazuje główne źródła wiedzy na temat uczelni, to APS jako instytucja nie ma w bezpośredniego wpływu na treść komunikatów jaki były na jej temat kierowane do absolwentów szkół średnich za ich pośrednictwem. Okazuje się, że **podejmowane przez Uczelnię próby informowania maturzystów o jej istnieniu są mało skuteczne**. Informacje o APS za pośrednictwem targów internetowych Edulandia.pl uzyskało 1,9% respondentów, za pośrednictwem ogłoszeń prasowych 0,2%, za pośrednictwem prezentacji w szkole 3,3%, za pośrednictwem targów edukacyjnych 4,5%. Żaden z respondentów nie podał w jakiej prasie spotkał się z ogłoszeniami APS. Pięcioro respondentów (1,0%) mówiąc o tragach edukacyjnych wskazało, że były to targi edukacyjne w PKiN w Warszawie, jeden wskazał na Dni Otwarte APS (0,2%).

Okazuje się, że jedną z bardziej skutecznych form docierania do przyszłych studentów pedagogiki, zapewniającą wpływ na treść komunikatów na temat APS, jest Informator Perspektywy, za pomocą którego o APS dowiedział się co dziesiąty badany (11,6%). Na inne informatory wskazało zaledwie 0,7% badanych studentów².

Tabela 36. W jaki sposób dowiedziała(eś) się o Akademii Pedagogiki Specjalnej?

W jaki sposób dowiedziała(eś) się o Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Procent
Portal Facebook	9,4
Wyszukiwarka Google	43,0
Targi internetowe Edulandia.pl	1,9
Ogłoszenie w prasie	0,2
Prezentacje w twojej szkole	3,3
Targi edukacyjne	4,5
Informator Perspektyw	11,6
Inny informator	0,7
Polecenie znajomych	53,3
Polecenie rodziny	16,4
Kanał Youtube	0,3

² Tylko jedna z tych osób wskazała że chodzi jej o Informator APS.

Z projektu Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne	0,3
Inne	5,8

Legenda: respondenci mogli wybrać więcej niż jedną prawidłową odpowiedź.

Inne źródła wiedzy na temat APS w opinii studentów pedagogiki to: fakt że mieszkają niedaleko i stąd wiedzą o istnieniu Uczelni (0,8%), ulotki / reklamy (0,8%), nauczyciel z liceum (0,8%), wykładowca z APS (0,6%), doradca zawodowy (0,4%), dobre opinie o uczelni funkcjonujące „na mieście” (0,4%), znajomi (0,4%), członkowie rodziny (0,4%), pracodawca (0,2%), ranking uczelni pedagogicznych (0,2%), strona internetowa z uczelniami warszawskimi (0,2%), informacje w Internecie (0,2%).

Tabela 37. Źródła dodatkowej wiedzy na temat APS

Czy przed złożeniem dokumentów na studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej poszukiwałeś dodatkowych informacji o uczelni?	Tak (%)
Na stronie internetowej APS	93,7
Czytając folder APS	37,8
Oglądając film na YouTube	4,5
Przeglądając stronę Facebook APS	37,7
Oglądając reklamę APS w prasie	2,4
Oglądając program Pełnosprawni Niepełnosprawni	1,4
Uczestnicząc w Dniu Otwartym w APS	11,6
Inne	6,0

Głównym źródłem dodatkowej wiedzy na temat APS jest najczęściej strona internetowa Uczelni. To na niej aż 93,7% studentów pedagogiki szukało dodatkowych informacji przed złożeniem dokumentów na studia. Ponadto, co trzeci student pedagogiki starał się dowiedzieć więcej o ofercie APS czytając folder Uczelni (37,8%) lub przeglądając stronę Facebook Uczelni (37,7%). Co dziesiąty (11,6%) uczestniczył w Dniu Otwartym APS.

Wśród innych źródeł wiedzy na temat APS respondenci wskazują: obecnych studentów lub absolwentów APS (2,1%), informacje od znajomych (1,7%), fora internetowe (1,2%), wyszukiwarkę Google (0,5%), oraz ranking uczelni pedagogicznych (0,3%).

Zdecydowana większość studentów pedagogiki (93,7%) nigdy nie słyszała o projekcie Absolutnie Użyteczne Nauki społeczne.

Tabela 38. Znajomość projektu Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne

Czy przed złożeniem dokumentów do APS słyszałeś o projekcie Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne?	Procent
Słyszałem i wiem o nim dużo	0,3
Słyszałem, ale niewiele o nim wiem	5,8
Nie słyszałem	93,7

Zdecydowana większość studentów pedagogiki (89,9%) nie oglądała filmu reklamującego nauki społeczne w APS.

Tabela 39. Znajomość filmu reklamującego nauki społeczne w APS

Czy oglądałeś w Internecie film reklamujący nauki społeczne w APS?	Procent
Oglądałem w całości	1,7
Oglądałem tylko fragment	8,2
Nie oglądałem	89,9

Studenci pytani o to która z form reklamy dowolnej uczelni (nie koniecznie APS) najbardziej utkwiała im w pamięci najczęściej wskazywali: prezentację uczelni w szkole (25,3%), reklamę w Internecie (29,5%) oraz billboardy reklamowe (22,9%). W ramach reklamy w Internecie respondenci wskazywali na: portal Facebook (11,2%) stronę APS (3,6%), wyszukiwarke Google (0,9%), portale społecznościowe (0,5%), kanał YouTube (0,3%), portal Perspektywy.pl (0,2%) oraz mailing (0,2%). Najrzadziej wskazywali reklamy w prasie (3,1%) reklamy na dworcach kolejowych (5,1%) oraz reklamy w pociągach (5,5%).

Tabela 40. Skuteczność reklamy dowolnej uczelni wyższej w opinii studentów pedagogiki

Która z poniższych form reklamy dowolnej uczelni wyższej najbardziej utkwiała Ci w pamięci?	Procent
Reklama w prasie	3,1
Reklama na autobusach	14,9
Reklama na dworach kolejowych	5,1
Reklama na pociągach	5,5
Bilbordy reklamowe	22,9
Reklama w Internecie	29,5
Prezentacje w Twojej szkole	25,3
Inna	8,9

Mówiąc o innych formach reklamy uczelni wyższych studenci zwracali uwagę na: opinie znajomych (1,5%), radio (0,7%), targi edukacyjne (0,7%), ulotki (0,5%), informatory / foldery uczelni (0,3%), dni otwarte (0,3%), informator Perspektywy (0,3%), reklamy w metrze (0,3%), plakaty na wiatkach przystankowych (0,3%), fora internetowe (0,2%), reklamy w TV (0,2%), rozmowy ze studentami danej uczelni (0,2%), pokazy filmów (0,2%).

5.5. Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki

Studenci pedagogiki APS są w większości zadowoleni ze swoich studiów. Ma to swoje potwierdzenie w deklaracjach dotyczących ponownego wyboru studiów oraz polecenia innym osobom studiów na APS. **Dwie trzecie studentów (68,3%) kierunku pedagogika twierdzi, że w sytuacji, gdyby ponownie miała uczestniczyć w procesie rekrutacji na studia, to jeszcze raz wybrałaby studia w APS.** Zaledwie co dziesiąta osoba (10%) wybrałaby inną uczelnię.

Tabela 41. Czy gdybyś jeszcze raz ubiegał(a) się o przyjęcie na studia na Twoim kierunku, to powtórzył(a)byś swój wybór, czy też nie?

Czy wybrałbyś ponownie APS	Procent
Tak, starał(a)bym się jeszcze raz o przyjęcie do Akademii Pedagogiki Specjalnej	68,3
Nie, starał(a)bym się o przyjęcie na inną uczelnię	10,0
Nie, w ogóle nie podjąłbym studiów	0,7
Trudno powiedzieć	21,0

Zdecydowana większość (85,4%) z obecnych studentów kierunku pedagogika twierdzi, że poleciłaby podjęcie studiów na APS swoim znajomym.

Tabela 42. Czy poleciłbyś studia na APS

	Ocena:				
	Zdecydowanie bym nie polecał(a) (%)	Raczej bym nie polecał(a) (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej bym polecał(a) (%)	Zdecydowanie bym polecał(a) (%)
Czy poleciłbyś	1,2	4,3	9,1	56,8	28,6

studia na APS?					
----------------------	--	--	--	--	--

Studenci pedagogiki są w większości (85,9%) zadowoleni lub raczej zadowoleni z poziomu nauczania w APS.

Tabela 43. Ocena zadowolenia z poziomu nauczania na kierunku pedagogika

	Jestem:				
	Zdecydowanie niezadowolony (%)	Raczej niezadowolony (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej zadowolony (%)	Zdecydowanie zadowolony (%)
Czy jesteś zadowolony(a) z poziomu nauczania w APS	1,4	6,7	6,0	68,7	17,2

Wydaje się, że **główny powód zadowolenia z poziomu nauczania w opinii studentów pedagogiki APS wiąże się z kwalifikacjami i przygotowaniem merytorycznym wykładowców do zajęć na tym kierunku** na co w uzasadnieniach słownych zwraca 6,8% respondentów. **Ponadto studenci tego kierunku zwracają uwagę na sposób prowadzenia zajęć** [ich zdaniem poziom nauczania jest wysoki w dzięki czemu można się w trakcie studiów wiele nauczyć (4,3%), zajęcia są prowadzone w ciekawy sposób (3,1%); zajęcia są bardzo ciekawe (2,7%); zajęcia są dostosowane do możliwości i oczekiwań studentów (2,7%), nauczyciele są zaangażowani w prowadzone zajęcia (1,9%), a treści przekazywane są w przystępny i zrozumiały sposób (2,9%)], **ich walory praktyczne (2,9%) oraz przydatność do pracy w zawodzie (2,4%)**. Generalnie studenci formułują opinie że zajęcia są dobrze prowadzone i dają dobre przygotowanie do pracy w zawodzie. W wypowiedziach ustnych pojawiają się również nieliczne głosy krytyczne, zwracające uwagę na to, że: przekazywana wiedza jest zbyt teoretyczna, nie ma zastosowania praktycznego (2,1%), a także że w trakcie studiów jest zbyt wiele treści nie powiązanych ze specjalnościami (2,1%).

Tabela 44. Powody zadowolenia z poziomu nauczania w opinii studentów pedagogiki APS

Uzasadnienie oceny poziomu nauczania na kierunku pedagogika	Procent
Dobre przygotowanie merytoryczne wykładowców do zajęć	6,8
Wysoki poziom nauczania, można się wiele nauczyć	4,3
Zajęcia prowadzone w ciekawy sposób	3,1
Przydatne zajęcia - dużo wiedzy praktycznej	2,9
Przystępny i zrozumiały sposób przekazywania treści	2,9
Bardzo ciekawe zajęcia	2,7
Poziom nauczania dostosowany do możliwości i oczekiwań studentów	2,7
Studia dają przydatną wiedzę do pracy w zawodzie	2,4
Za mało zajęć praktycznych / przekazywana wiedza nie ma zastosowania	2,1
Za dużo treści (przedmiotów) nie powiązanych ze specjalnością	2,1
Nauczyciele są zaangażowani w prowadzone zajęcia	1,9
Zajęcia spełniają moje oczekiwania, dostarczają przydatnej wiedzy	1,7
Wykładowcy są przyjaźnie nastawieni do studentów (są mili i rzetelni)	1,4
Dobrze prowadzone zajęcia	1,4
Nauczyciele są wymagający wobec studentów	1,4
Studia dają dobre przygotowanie do pracy zawodowej	1,2
Wykładowcy potrafią zainteresować tematem	1,2
Przyjazna atmosfera na zajęciach i Uczelni	0,9
Łączenie teorii z praktyką	0,9
Zajęcia dają możliwość rozwoju własnych zainteresowań	0,7
Wykładowcy dostarczają wiele materiałów	0,5
Zdarzają się nauczyciele wrogo / źle nastawieni do studentów	0,5
Zbyt wysokie wymagania wykładowców	0,5
Zbyt częste wykorzystywanie metod podających	0,3
Egzaminy dostosowane do przekazywanych treści	0,3
Zdarzają się problemy z przekazywaniem / tłumaczeniem omawianych treści	0,3
Studia rozwijają moje umiejętności miękkie	0,3
Nauczyciele starają się zaangażować studentów	0,2
Ciekawy program nauczania	0,2
Ciekawe lektury	0,2
Pośpiech wykładowców	0,2

Wcześniejsze uzasadnienia dotyczące zadowolenia studentów z poziomu kształcenia na kierunku pedagogiki APS są zgodne z ich oceną nauczycieli akademickich. **Studenci biorący udział w badaniu dobrze oceniają przygotowanie nauczycieli akademickich do zajęć ($M = 4,11$; $SD = 0,78$), sposób prowadzenia zajęć ($M = 3,74$; $SD = 0,92$) oraz**

zaangażowanie nauczycieli w prowadzenie zajęć ($M = 3,83$; $SD = 0,93$). Zdecydowana większość z nich wystawia w tym zakresie oceny dobre lub bardzo dobre.

Tabela 45. Ocena nauczycieli akademickich APS w opinii studentów pedagogiki

Jaki jest Twoim zdaniem poziom przygotowania nauczycieli akademickich APS w zakresie?	Ocena poziomu :						
	M	SD	Bardzo słaby (%)	Raczej słaby (%)	Przeciętny / trudno powiedzieć (%)	Raczej dobry (%)	Bardzo dobry (%)
Przygotowania do zajęć	4,11	0,78	1,7	4,3	2,6	64,4	27,0
Sposobu prowadzenia zajęć	3,74	0,92	2,4	13,1	4,8	67,2	12,5
Zaangażowania w prowadzenie zajęć	3,83	0,93	2,4	11,0	5,0	64,0	17,4

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo słaby – 1pkt, raczej słaby – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej dobry – 4pkt, bardzo dobry – 5pkt.

Zdecydowana większość studentów potwierdza, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika wywiązują się ze swoich obowiązków dydaktycznych oraz nawiązują ze studentami właściwe dla efektywności nauczania relacje. W opinii studentów nauczyciele akademicy właściwie przybliżają treści prowadzonych zajęć (90,0%), potrafią zainteresować tematem (76,1%), prowadzą zajęcia w ciekawy sposób (66,9%), sprawiedliwie oceniają prace lub egzaminy (65,8%). W opinii studentów, w zakresie relacji ze studentami, nauczyciele akademicy wykazują się wysoką kulturą osobistą (87,1%), są dostępni na dyżurach (82,3%), w sposób zrozumiały komunikują się ze studentami (78,7%), budują przyjazną atmosferę uczenia się (74,8%) oraz odpowiadają na maile (61,0%). **Pewien niedosyt w opinii studentów wzbudza niezbyt częste stosowanie przez nauczycieli indywidualnego podejścia do studentów (43,3%).**

Tabela 46. Ocena działań nauczycieli w opinii studentów pedagogiki

Czy Twoim zadaniem nauczyciele akademicy w APS ogólnie rzecz biorąc?	Tak (%)
stosują indywidualne podejście do studentów	43,3
właściwie przybliżają treści prowadzonych przedmiotów	90,9
prowadzą zajęcia w ciekawy sposób	66,9
potrafią zainteresować problematyką zajęć/ tematem	76,1
wykazują się wysoką kulturą osobistą	87,1

w sposób zrozumiały komunikują się ze studentami	78,7
mają nieokreślone wymagania względem studentów	30,0
mają zbyt wysokie wymagania względem studentów	31,9
sprawiedliwie oceniają wykonane przez studentów prace czy egzaminy	65,8
są dostępni dla studentów po zajęciach, w czasie dyżurów	82,3
odpowiadają na wysyłane do nich listy przez system USOS i pocztę APS	61,0
budują przyjazną studentom atmosferę uczenia się	74,8

Niemal co drugi student kierunku pedagogika (44,2%) jest zadowolony z liczby zajęć dydaktycznych, podczas gdy kolejne 44,2% uważa, że jest ich za dużo.

Tabela 47. Ocena liczby godzin dydaktycznych na kierunku pedagogika

Czy liczba zajęć dydaktycznych, jakie zostały Ci przydzielone programie Twoich studiów jest:	Procent
Zdecydowanie za duża	9,8
Raczej za duża	34,4
W sam raz, tyle ile trzeba	44,2
Raczej za mała	2,2
Zdecydowanie za mała	0,3
Trudno powiedzieć	9,0

Studenci WNP raczej dobrze oceniają swoje relacje z innymi studentami ($M = 4,49$; $SD = 0,56$), **nauczycielami akademickimi** ($M = 3,96$; $SD = 0,63$) **czy pracownikami administracji** ($M = 3,54$; $SD = 0,83$). W zdecydowanej większości mają problem z określeniem swoich relacji z władzami dziekańskimi i rektorskimi co może być spowodowane tym, że w rzeczywistości nie mieli z nimi bezpośredniego kontaktu.

Tabela 48. Ocena relacji w opinii studentów pedagogiki

Jak oceniasz swoje relacje ?	Ocena:						
	M	SD	Bardzo źle (%)	Źle (%)	Trudno powiedzieć (%)	Dobrze (%)	Bardzo dobrze (5)
z innymi studentami	4,49	0,56	0,2	0,3	1,4	46,9	51,2
z nauczycielami akademickimi	3,96	0,63	0,5	2,1	12,3	71,1	14,0
z dziekanatem	3,40	0,86	3,4	8,1	39,8	42,2	6,5

z władzami dziekańskimi i rektorskimi	3,41	0,73	1,0	4,7	52,6	35,3	6,4
z pracownikami administracyjnymi	3,54	0,83	1,9	6,5	37,2	44,3	10,1

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo źle– 1pkt, źle– 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, dobrze – 4pkt, bardzo dobrze – 5pkt.

5.6. Zaangażowanie studentów pedagogiki w działalność naukowo-badawczą

Zdecydowana większość studentów pedagogiki wiąże swoją aktywność na Uczelni jedynie z obowiązkami dydaktycznymi w postaci terminowego zaliczania zajęć (98,5%), przygotowywania prac domowych i zaliczeniowych (93,9%) oraz regularnym przygotowywaniem się na zajęcia (88,5%). Ich zdaniem bardzo rzadko oczekuje się od nich działalności społecznej (9,8%), naukowej (6,2%), artystycznej czy sportowej (9,1%).

Tabela 49. Ocena oczekiwań względem studenta pedagogiki

W jakim stopniu poniższe stwierdzenia opisują Twoją sytuację jako studenta APS?	Ocena:						
	M	SD	Zdecydowanie nie (%)	Raczej nie (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej tak (%)	Zdecydowanie tak (%)
Oczekuje się ode mnie regularnego przygotowania na zajęcia	4,06	0,85	0,5	9,6	1,4	60,4	28,1
Oczekuje się ode mnie rzetelnego wykonywania prac domowych, semestralnych i zaliczeniowych	4,35	0,76	0,9	3,6	1,6	47,9	46,0
Oczekuje się ode mnie terminowego zaliczenia zajęć, zdawania egzaminów i wywiązywania się z innych powierzonych mi obowiązków np. praktyk, hospitacji	4,59	0,57	0,3	0,5	0,7	36,7	61,8
Oczekuje się ode mnie podejmowania różnych działań społecznych na rzecz Uczelni np. wolontariatu, pracy w samorządzie studentów	1,95	0,91	32,3	50,9	7,0	8,8	1,0
Oczekuje się ode	1,83	0,81	35,5	52,2	6,0	5,9	0,3

mnie przejawiania aktywności naukowej np. działania w kołach naukowych, uczestnictwa w konferencjach naukowych							
Oczekuje się ode mnie przejawiania aktywności artystycznej czy sportowej	1,91	1,59	39,9	44,8	6,2	7,9	1,2

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: zdecydowanie nie – 1pkt, raczej nie – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej tak – 4pkt, zdecydowanie tak – 5pkt.

Prawdopodobnie przekonania studentów o tym, czego oczekuje się od nich jako studentów APS, skutkują niskim zaangażowaniem we wszelkiego rodzaju formy aktywności naukowej, społecznej, a także sportowej lub artystycznej. Zgodnie z deklaracjami, aktywność naukową w postaci publikacji, wystąpień na konferencjach czy badaniach naukowych podejmuje 3,3% badanych studentów kierunku pedagogika, a w kołach naukowych 1,9%. Nie lepiej przedstawia się działalność sportowa lub artystyczna którą przejawia zaledwie 1,8% studentów, czy działalność społeczna w organizacjach studenckich (3,9%) oraz w wolontariacie (1,4%). Żaden ze studentów nie wymienił jakie inne aktywności podejmuje w APS, mimo iż na ten typ aktywności wskazało 3,9% respondentów.

Tabela 50. Rodzaje działalności naukowej studentów pedagogiki podejmowane w APS

Który z poniższych rodzajów działalności podejmujesz w Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Tak (%)	Nie (%)
Działalność naukowa (itp. publikacje, wystąpienia na konferencjach, udział w konkursach naukowych, udział w badaniach wykraczających poza program studiów, itp.)	3,3	96,7
Działalność w kole naukowym	1,9	98,1
Działalność w Samorządzie Studentów APS (Rada Studentów, Zarząd Samorządu)	3,9	96,1
Działalność sportowa lub artystyczna	1,8	98,2
Wolontariat	1,4	98,6
Inna (jaka?)	3,9	96,1

Podsumowując, studenci kierunku pedagogika wysoko lub nawet bardzo wysoko cenią sobie aktywności związane z przygotowaniem do pracy zawodowej ($M = 4,74$; $SD = 0,70$) i zdobywaniem wiedzy ($M = 4,35$; $SD = 0,83$), mimo iż raczej nisko cenią działalność naukową

($M = 2,60$; $SD = 1,36$) czy działalność w kołach naukowych ($M = 1,99$; $SD = 1,32$). Na podstawie wcześniej omawianych wyników naszych badań, **można przypuszczać, że głównym celem studentów pedagogiki jest zdobywanie wiedzy i umiejętności praktycznych niezbędnych do przyszłej pracy zawodowej. Tylko niewielka część z nich wydaje się być zainteresowana swoim rozwojem naukowym i aktywnością naukowo-badawczą.** Dominuje tu bardziej postawa podporządkowanego ucznia niż aktywnego badacza.

Co istotne **studenci kierunku pedagogika bardzo nisko cenią działalność w Samorządzie Studenckim** ($M = 1,33$; $SD = 1,22$), **działalność sportową** ($M = 1,26$; $SD = 1,27$) **czy artystyczną** ($M = 1,45$; $SD = 1,34$). Te niskie oceny są zgodne z niewielkim odsetkiem osób deklarujących aktywność na tych polach.

Niestety z powyższych analiz wyłania się obraz studenta pedagogiki, trochę na wzór biernego i podporządkowanego nauczycielowi ucznia, który wypełnia wszelkie jego oczekiwania związane z przyswajaniem wiedzy. Niestety uczeń ten nie dąży do tego aby w procesie tworzenia tej wiedzy uczestniczyć, nie stara się też być aktywnym członkiem swojej społeczności.

Tabela 51. Działalność studentów pedagogiki

Proszę ocenić, które z poniższych rodzajów działalności i studenckiej są dla Ciebie ważne:	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie ma znaczenia / nie ważne (%)	Mało ważne (%)	Raczej mało ważne (%)	Przeciętne ważne / trudno powiedzieć (%)	Raczej ważne (%)	Bardzo ważne (%)
Nauka, zdobywanie wiedzy	4,3 5	0,8 3	0,2	0,7	2,1	11,1	32,8	53,2
Przygotowanie do pracy	4,7 4	0,7 0	0,7	0,3	0,9	3,4	12,1	82,6

zawodowej								
Działalność naukowa (np. publikacje, wystąpienia na konferencjach, udział w konkursach naukowych lub badaniach wykraczających poza program studiów)	2,60	1,36	5,6	19,5	19,5	29,6	17,0	8,9
Działalność w kołach naukowych	1,99	1,32	13,6	27,5	21,2	23,7	11,7	2,2
Studenckie życie towarzyskie	2,79	1,58	9,7	16,0	14,4	22,1	21,1	16,7
Działalność w Samorządzie Studentów APS (Rada Studentów, Zarząd Samorządu)	1,33	1,22	28,3	35,8	17,5	12,7	4,2	1,6
Działalność sportowa w ramach APS	1,26	1,27	33,5	34,0	14,4	11,5	4,3	2,3
Działalność	1,45	1,34	28,2	32,4	17,1	23,6	5,4	3,3

artystyczna w ramach APS								
Inne	0,7 4	1,4 2	66,7	18,5	3,7	3,7	0,0	7,4

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: nie ma znaczenia - 0pkt, mało ważne – 1pkt, raczej mało ważne – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej ważne – 4pkt, bardzo ważne – 5pkt.

6. Ocena studiów w opinii studentów edukacji artystycznej

6.1. Charakterystyka studentów kierunku edukacja artystyczna

W badaniu wzięło udział 51 studentów kierunku edukacja artystyczna, z czego 98,0% kobiet i 2,0% mężczyzn.

Tabela 52. Płeć respondentów

Płeć	Procent
Kobieta	98,0
Mężczyzna	2,0

Zdecydowana większość (84,3%) badanych studentów edukacji artystycznej studiuje tylko ten jeden kierunek. Aż 15,7% respondentów z tego kierunku (n = 6 osób), studiuje jednocześnie więcej niż jeden kierunek studiów, przy czym 5,9% studiuje obydwie kierunki na APS, a pozostałe 9,8% jeden kierunek na APS, a drugi na innej uczelni.

Tabela 53. Sytuacja studentów edukacji artystycznej

	Tak (%)	Nie (%)
Studiuje jeden kierunek studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej	84,3	15,7
Studiuje dwa kierunki studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej	5,9	94,1
Studiuje dwa kierunki studiów, jeden w Akademii Pedagogiki Specjalnej, a drugi w innej uczelni	9,8	90,2
Inne	---	---

Sytuacja materialna co trzeciego studenta kierunku edukacja artystyczna jest określana raczej jako dobra (40,0%), a co siódmego jako zdecydowanie dobra (14,0%). Z kolei **co piąty respondent z tego kierunku określa swoją sytuację materialną jako złą (20,0%), a co dziesiąty jako zdecydowanie złą (10%).**

Tabela 54. Sytuacja materialna rodziny studentów edukacji artystycznej

Sytuacja materialna rodziny	Procent
Zdecydowanie dobra	14,0
Raczej dobra	40,0

Raczej zła	20,0
Zdecydowanie zła	10,0
Trudno powiedzieć	16,0

Zdecydowana większość studentów tego kierunku (94,1%) nie pracuje zarobkowo. Pracę w niepełnym wymiarze czasu podejmuje zaledwie 5,9% studentów tego kierunku. Może to mieć swoje znaczenie dla stwierdzanego wcześniej faktu, że co trzeci z nich ocenia swoją sytuację materialną jako złą.

Tabela 55. Praca zarobkowa studentów edukacji artystycznej

Czy jednocześnie studiujesz i pracujesz zarobkowo?	Procent
Pracuję w pełnym wymiarze czasu pracy	0,0
Pracuję w niepełnym wymiarze czasu pracy	5,9
Nie pracuję zarobkowo	94,1

Analiza wykształcenia rodziców studentów na kierunku edukacja artystyczna, wskazuje że co drugi z nich ma rodziców z wykształceniem wyższym. Osoby których rodzice mają wykształcenie niższe niż zawodowe pojawiają się sporadycznie.

Tabela 56. Wykształcenie rodziców studentów edukacji artystycznej

Wykształcenie	Matka (%)	Ojciec (%)
Nieukończone podstawowe	0,0	0,0
Podstawowe	4,1	0,0
Gimnazjalne	0,0	0,0
Zasadnicze zawodowe	14,3	28,6
Średnie	14,3	20,4
Policealne	12,2	2,0
Wyższe	55,1	49,0

Co trzeci student kierunku pedagogika pochodzi z Warszawy (34%). Połowa studentów tego kierunku pochodzi z miejscowości oddalonych od Warszawy nie dalej niż o 70 kilometrów.

Tabela 57. Odległość miejsca zamieszkania od Warszawy (w kilometrach)

	Min	Max	Q1	Q2	Q3	Mo	M	SD
Odległość od Warszawy	0,00	500,00	0,00	70,00	200,00	0,00	118,06	140,47

Legenda: wartość 0 oznacza, że w praktyce respondent jest mieszkańcem Warszawy

6.2. Powody podejmowania studiów na APS przez studentów kierunku edukacja artystyczna

Do głównych powodów podejmowania studiów na kierunku edukacja artystyczna należą **zainteresowania** związane tym z kierunkiem studiów ($M = 4,50$; $SD = 0,81$) oraz to, że jest to w opinii respondentów **ciekawy kierunek** ($M = 4,25$; $SD = 0,93$). Raczej małe znaczenie ma łatwość znalezienia pracy po tym kierunku studiów ($M = 2,22$; $SD = 1,52$), nastawienie do osób niepełnosprawnych ($M = 1,88$; $SD = 1,50$), oraz fakt że łatwo się dostać na tego typu studia ($M = 2,04$; $SD = 1,55$). Małe znaczenie wydają się mieć takie powody wybierania tego kierunku studiów jak: tradycje rodzinne ($M = 1,00$; $SD = 1,40$), namowy członków rodziny ($M = 1,16$; $SD = 1,37$), czy namowy znajomych ($M = 1,40$; $SD = 1,46$). Bez większego znaczenia pozostaje również dogodny dojazd na Uczelnię ($M = 1,69$; $SD = 1,53$). Warto zwrócić uwagę, że **około 27,1% badanych studentów edukacji artystycznej twierdzi, że jednym z powodów był również fakt, że nie dostali się tam gdzie chcieli.**

Wśród innych powodów podjęcia studiów na kierunku edukacja artystyczna respondenci wskazywali: że są to studia bezpłatne (2,0%), że były na ten kierunek wolne miejsca w rekrutacji wrześniowej (2,0%) oraz że ten kierunek studiów dawał możliwość studiowania rehabilitacji przez sztukę (2,0%).

Tabela 58. Powody podjęcia studiów w APS na kierunku edukacja artystyczna

Co sprawiło, że podjął(e)ś studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie miało znaczenia (%)	Małe (%)	Raczej małe (%)	Przeciętne / trudno powiedzieć (%)	Raczej duże (%)	Duże (%)
Zainteresowania	4,50	0,81	0,0	2,0	0,0	8,0	26,0	64,0
Ciekawy kierunek studiów	4,25	0,93	0,0	3,9	0,0	9,8	39,2	47,1
Łatwość	2,22	1,42	16,3	12,2	26,5	28,6	10,2	6,1

znalezienia pracy po studiach								
Tradycje rodzinne	1,0 0	1,4 0	46,9	34,8	4,1	6,1	2,0	6,1
Namowy członków rodziny	1,1 6	1,3 7	40,8	32,7	8,2	8,2	8,2	2,0
Namowy znajomych	1,4 0	1,4 6	36,0	28,0	10,0	14,0	10,0	2,0
Nastawienie do osób niepełnosprawnych	1,8 8	1,5 0	18,8	31,3	16,7	16,7	10,4	6,3
Łatwo było się tutaj dostać	2,0 4	1,5 5	20,4	22,4	16,4	20,4	14,3	6,1
Dogodny dojazd	1,6 9	1,5 3	22,4	34,7	16,3	14,3	2,0	10,2
Nie dostał(e)am się tam, gdzie chciał(e)am	1,7 3	1,8 2	31,3	33,3	6,3	2,1	14,6	12,5

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: nie miało znaczenia - 0pkt, małe znaczenie – 1pkt, raczej małe – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej duże – 4pkt, duże – 5pkt.

6.3. Konkurencja dla kierunku edukacja artystyczna

Na etapie rekrutacji, studenci edukacji artystycznej bardzo rzadko wybierali inne kierunki studiów prowadzone na APS. Jeśli decydowali się rekrutować na kierunek inny niż edukacja artystyczna, to najczęściej wybierali pedagogikę specjalną (5,9%). Żaden z nich nie wybierał kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych APS.

Tabela 59. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na APS na innych kierunkach niż edukacja artystyczna?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na innych kierunkach APS niż edukacja artystyczna?	Procent
Pedagogika	2,0
Pedagogika specjalna	5,9
Praca socjalna	0,0
Psychologia	0,0

Socjologia	0,0
------------	-----

Zdecydowana większość (96,1%) studentów edukacji artystycznej uczestniczyła w rekrutacji na ten kierunek jedynie na Akademii Pedagogiki Specjalnej. Zaledwie 3,9% studentów edukacji artystycznej APS, starało się o przyjęcie na ten sam kierunek na jeszcze jednej uczelni (innej niż APS). Tą uczelnią była Akademia Sztuk Pięknych.

Tabela 60. Liczba uczelni na które na kierunek edukacja artystyczna rekrutowali się jednocześnie studenci APS

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na kierunek edukacja artystyczna na inne uczelnie niż APS?	Procent
Tylko APS	96,1
Jedna uczelnia poza APS	3,9

Większość (58,8%) studentów kierunku edukacji artystycznej uczestniczyło w rekrutacji tylko na ten jeden kierunek studiów. Co trzeci student tego kierunku (31,4%) poza edukacją artystyczną na APS aplikował na jeszcze jeden kierunek prowadzony na uczelni innej niż APS.

Tabela 61. Liczba kierunków na które rekrutowali się studenci edukacji artystycznej

Liczba kierunków na które rekrutowali się studenci edukacji artystycznej na różnych uczelniach	Procent
Tylko edukacja artystyczna na APS	58,8
Edukacja artystyczna na APS i jeden kierunek na innej uczelni	31,4
Edukacja artystyczna na APS i dwa kierunki na innych uczelniach	5,9
Edukacja artystyczna na APS i trzy kierunki na innych uczelniach	3,9

Kierunki inne niż edukacja artystyczna wybierane przez studentów APS wiążą się z pracą artystyczną. Są to najczęściej takie kierunki studiów, jak: grafika (5,9%), reżyseria (3,9%), rzeźba (2,0%), fotografia (2,0%) czy scenografia (2,0%).

Tabela 62. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na inny kierunek niż edukacja artystyczna na uczelniach innych niż APS?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na inny kierunek niż edukacja artystyczna na uczelni innej niż APS?	Procent
Grafika	5,9

Reżyseria	3,9
Rzeźba	2,0
scenografia	2,0
historia sztuki	2,0
Biologia	2,0
fotografia prasowa i wydawnicza	2,0
polonistyka	2,0
filologia angielska	2,0
pedagogika	2,0
socjologia	2,0
Dietetyka	2,0

6.4. Źródła wiedzy na temat APS w opinii studentów edukacji artystycznej

Niemal co drugi student edukacji artystycznej dowiedział się o istnieniu APS z polecenia znajomych (54,9%), co trzeci za pośrednictwem wyszukiwarki internetowej Google (27,5%), co siódmy z polecenia rodziny (13,7%). Inne sposoby dowiadywania się o Akademii w tej grupie studentów pojawiają się raczej sporadycznie. Na tej podstawie należy stwierdzić, że **podejmowane przez APS próby informowania potencjalnych studentów edukacji artystycznej o istnieniu uczelni są mało skuteczne**. Wśród innych źródeł wiedzy na temat APS wymieniane były takie jak: nauczyciel w liceum (4,0%), doradca zawodowy (2,0%), strona internetowa uczelni (2,0%), dni otwarte APS (2,0%), czy widok Uczelni z przejeżdżającego autobusu (2,0%).

Tabela 63. W jaki sposób dowiedział(a)ś się o Akademii Pedagogiki Specjalnej?

W jaki sposób dowiedział(a)ś się o Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Procent
Portal Facebook	0,0
Wyszukiwarka Google	27,5
Targi internetowe Edulandia.pl	3,9
Ogłoszenie w prasie	0,0
Prezentacje w twojej szkole	5,9
Targi edukacyjne	3,9
Informator Perspektyw	2,0
Inny informator	3,9
Polecenie znajomych	54,9

Polecenie rodziny	13,7
Kanał Youtube	0,0
Z projektu Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne	0,0
Inne	15,7

Legenda: respondenci mogli wybrać więcej niż jedną prawidłową odpowiedź.

Głównym źródłem dodatkowej wiedzy na temat APS była najczęściej strona internetowa Uczelni. To na niej aż 88,2% studentów edukacji artystycznej szukało dodatkowych informacji przez złożeniem dokumentów na studia. Ponadto, co czwarty student tego kierunku starał się dowiedzieć więcej o ofercie APS czytając folder Uczelni (27,5%) lub przeglądając stronę Facebook Uczelni (3,5%). Niemal co czwarty (17,6%) uczestniczył w Dniu Otwartym APS.

Tabela 64. Źródła dodatkowej wiedzy na temat APS w opinii studentów edukacji artystycznej

Czy przed złożeniem dokumentów na studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej poszukiwałeś dodatkowych informacji o uczelni?	Tak
	(%)
Na stronie internetowej APS	88,2
Czytając folder APS	27,5
Oglądając film na YouTube	3,9
Przeoglądając stronę Facebook APS	23,5
Oglądając reklamę APS w prasie	2,0
Oglądając program Pełnosprawni Niepełnosprawni	2,0
Uczestnicząc w Dniu Otwartym w APS	17,6
Inne	2,0

Wśród innych źródeł dodatkowej wiedzy na temat APS respondenci wskazali noc muzeów zorganizowaną przez Instytutu Edukacji Artystyczne APS (2,0%).

Żaden ze studentów edukacji artystycznej (100,0%) nigdy nie słyszał o projekcie Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne.

Tabela 65. Znajomość projektu Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne

Czy przed złożeniem dokumentów do APS słyszałeś o projekcie Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne?	Procent
Słyszałem i wiem o nim dużo	0,0
Słyszałem, ale niewiele o nim wiem	0,0

Nie słyszałem	100,0
---------------	-------

Zdecydowana większość studentów tego kierunku (91,9%) nie oglądała również filmu reklamującego nauki społeczne w APS.

Tabela 66. Znajomość filmu reklamującego nauki społeczne w APS

Czy oglądałeś w Internecie film reklamujący nauki społeczne w APS?	Procent
Oglądałem w całości	6,1
Oglądałem tylko fragment	2,0
Nie oglądałem	91,9

Studenci edukacji artystycznej pytani o to która z form reklamy dowolnej uczelni (nie koniecznie APS) najbardziej utkwiała im w pamięci najczęściej wskazywali: prezentację uczelni w szkole (23,5%), reklamę w Internecie (19,6%), bilbordy reklamowe (19,6%), oraz reklamę w autobusach (19,6%). W ramach reklamy w Internecie respondenci wskazywali między innymi na: portal Facebook (5,9%), stronę APS (2,0%), serwis perspektywy.pl (2,0%). Mówiąc o innych formach reklamy APS studenci edukacji artystycznej zwracali uwagę na: ulotki i foldery rozdawane na tragach edukacyjnych (4,0%), reklamy w radio (2,0%), wywiady z wykładowcami (2,0%).

Tabela 67. Skuteczność reklamy uczelni wyższych w opinii studentów edukacji artystycznej

Która z poniższych form reklamy dowolnej uczelni wyższej najbardziej utkwiała Ci w pamięci?	Procent
Reklama w prasie	2,0
Reklama na autobusach	19,6
Reklama na dworach kolejowych	3,9
Reklama na pociągach	5,9
Bilbordy reklamowe	19,6
Reklama w Internecie	19,6
Prezentacje w Twojej szkole	23,5
Inna	19,6

6.5. Ocena studiów w opinii studentów edukacji artystycznej

Studenci edukacji artystycznej są w większości zadowoleni ze swoich studiów. Ma to swoje potwierdzenie w deklaracjach dotyczących ponownego wyboru studiów oraz polecenia innym osobom studiów na APS. **Większość z nich (58,8%) twierdzi, że w sytuacji gdyby ponownie miała uczestniczyć w procesie rekrutacji na studia, to ponownie wybrałaby studia w APS.** Zaledwie co dziesiąta osoba (11,8%) wybrałaby inną uczelnię.

Tabela 68. Czy gdybyś jeszcze raz ubiegał(a) się o przyjęcie na studia na Twoim kierunku (edukacja artystyczna) , to powtórzył(a)byś swój wybór, czy też nie?

Czy wybrałbyś ponownie APS	Procent
Tak, starał(a)bym się jeszcze raz o przyjęcie na APS	58,8
Nie, starał(a)bym się o przyjęcie na inną uczelnię	11,8
Nie, w ogóle nie podją(ę)łbym studiów	0,0
Trudno powiedzieć	27,5

Zdecydowana większość (92,0%) z obecnych studentów kierunku edukacja artystyczna twierdzi, że poleciłaby podjęcie studiów na APS swoim znajomym.

Tabela 69. Czy poleciłbyś studia na APS

	Ocena:				
	Zdecydowanie bym nie polecał(a) (%)	Raczej bym nie polecał(a) (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej bym polecał(a) (%)	Zdecydowanie bym polecał(a) (%)
Czy poleciłbyś studia na APS?	0,0	2,0	6,0	62,0	30,0

Ocenę poziomu nauczania w opinii studentów edukacji artystycznej należy uznać za dobrą ($M = 4,04$; $SD = 0,72$). Studenci tego kierunku są w większości zadowoleni (66,7%) lub raczej zadowoleni (21,6%) z poziomu nauczania w APS.

Tabela 70. Ocena zadowolenia z poziomu nauczania na kierunku edukacja artystyczna

	Jestem:						
	M	S D	Zdecydowanie niezadowolony (%)	Raczej niezadowolony (%)	Trudno powie- dzieć (%)	Raczej zadowolony (%)	Zdecydowanie zadowolony (%)
Czy jesteś zadowolony(a) z poziomu nauczania w APS	4,0 4	0,7 2	0,0	5,9	5,9	66,7	21,6

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: zdecydowanie niezadowolony – 1pkt, raczej niezadowolony – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej zadowolony – 4pkt, zdecydowanie zadowolony – 5pkt

Niewielu z nich wskazuje jednak powody dobrej oceny poziomu nauczania na kierunku edukacja artystyczna. **Nieliczne uzasadnienia jakie się pojawiają, dotyczą albo walorów edukacyjnych samych zajęć** [zajęcia są interesujące (4,0%), dowiaduję się ciekawych informacji (2,0%), poznawane treści są praktyczne (2,0%)] **albo postaw wykładowców** [nauczyciele są dobrze przygotowani do zajęć (4,0%), nauczyciele są zaangażowani w prowadzone zajęcia (2,0%), szkoła i wykładowcy są otwarci na potrzeby studentów (2,0%)].

Wcześniejsze uzasadnienia dotyczące zadowolenia studentów z poziomu kształcenia na kierunku edukacja artystyczna APS są zgodne z ich oceną nauczycieli akademickich. **Studenci biorący udział w badaniu dobrze oceniają przygotowanie nauczycieli akademickich do zajęć** ($M = 4,25$; $SD = 0,69$), **sposób prowadzenia zajęć** ($M = 4,08$; $SD = 0,63$) **oraz zaangażowanie nauczycieli w prowadzenie zajęć** ($M = 4,27$; $SD = 0,67$). Zdecydowana większość z nich wystawia w tym zakresie oceny dobre lub bardzo dobre.

Tabela 71. Ocena nauczycieli akademickich APS w opinii studentów edukacji artystycznej

Jaki jest Twoim zdaniem poziom przygotowania nauczycieli akademickich APS w zakresie?	Ocena:						
	M	SD	Bardzo słaby (%)	Raczej słaby (%)	Przeciętny / trudno powiedzieć (%)	Raczej dobry (%)	Bardzo dobry (%)

Przygotowania do zajęć	4,25	0,69	0,0	3,9	2,0	58,8	35,3
Sposobu prowadzenia zajęć	4,08	0,63	0,0	3,9	3,9	72,5	19,6
Zaangażowania w prowadzenie zajęć	4,27	0,67	0,0	2,0	5,9	54,9	37,3

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo słaby – 1pkt, raczej słaby – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej dobry – 4pkt, bardzo dobry – 5pkt.

Studenci kierunku edukacja artystyczna są zgodni w ocenie swoich nauczycieli akademickich. Zdecydowana większość z nich potwierdza, że nauczyciele akademicy bardzo dobrze wywiązują się ze swoich obowiązków dydaktycznych oraz nawiązują ze studentami właściwe dla efektywności nauczania relacje. W ich opinii w zakresie obowiązków dydaktycznych nauczyciele akademicy właściwie przybliżają treści prowadzonych zajęć (92,2%), potrafią zainteresować tematem (86,0%), prowadzą zajęcia w ciekawy sposób (82,4%), sprawiedliwie oceniają prace lub egzaminy (62,0%) oraz stosują indywidualne podejście do studentów (67,3%). Z kolei w zakresie nawiązywania relacji ze studentami, nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku edukacja artystyczna wykazują się wysoką kulturą osobistą (96,0%), w sposób zrozumiały komunikują się ze studentami (90,0%), budują przyjazną atmosferę uczenia się (90,2%) są dostępni w trakcie dyżurów (91,8%), oraz odpowiadają na maile (77,1%).

Tabela 72. Ocena działań nauczycieli w opinii studentów edukacji artystycznej

Czy Twoim zadaniem nauczyciele akademicy w APS ogólnie rzecz biorąc?	Tak (%)
stosują indywidualne podejście do studentów	67,3
właściwie przybliżają treści prowadzonych przedmiotów	92,2
prowadzą zajęcia w ciekawy sposób	82,4
potrafią zainteresować problematyką zajęć/ tematem	86,0
wykazują się wysoką kulturą osobistą	96,0
w sposób zrozumiały komunikują się ze studentami	90,0
mają nieokreślone wymagania względem studentów	22,0
mają zbyt wysokie wymagania względem studentów	22,0
sprawiedliwie oceniają wykonane przez studentów prace czy egzaminy	62,0
są dostępni dla studentów po zajęciach, w czasie dyżurów	91,8
odpowiadają na wysyłane do nich listy przez system USOS i pocztę APS	77,1
budują przyjazną studentom atmosferę uczenia się	90,2

Co drugi student kierunku edukacja artystyczna (54,9%) jest zadowolony z liczby zajęć dydaktycznych. Co piąty zaś uważa że jest ich za mało (21,6%), lub że jest ich za dużo (19,8%).

Tabela 73. Ocena liczby godzin dydaktycznych w opinii studentów edukacji artystycznej

Czy liczba zajęć dydaktycznych, jakie zostały Ci przydzielone programie Twoich studiów jest:	Procent
Zdecydowanie za duża	3,9
Raczej za duża	15,7
W sam raz, tyle ile trzeba	54,9
Raczej za mała	19,6
Zdecydowanie za mała	2,0
Trudno powiedzieć	3,9

Studenci kierunku edukacja artystyczna raczej dobrze oceniają swoje relacje z innymi studentami ($M = 4,35$; $SD = 0,72$), **nauczycielami akademickimi** ($M = 4,18$; $SD = 0,39$), **władzami dziekańskimi i rektorskimi** ($M = 3,35$; $SD = 0,59$), **pracownikami dziekanatu** ($M = 3,35$; $SD = 0,77$), **czy pracownikami administracji** ($M = 3,63$; $SD = 0,82$).

Tabela 74. Ocena relacji

Jak oceniasz swoje relacje:	Ocena:						
	M	SD	Bardzo źle (%)	Źle (%)	Trudno powiedzieć (%)	Dobrze (%)	Bardzo dobrze (5)
z innymi studentami	4,35	0,72	0,0	3,9	2,0	49,0	45,1
z nauczycielami akademickimi	4,18	0,39	0,0	0,0	0,0	82,4	17,6
z dziekanatem	3,35	0,77	3,9	3,9	47,1	43,1	2,0
z władzami dziekańskimi i rektorskimi	3,35	0,59	2,0	0,0	58,8	39,2	0,0
z pracownikami administracyjnymi	3,63	0,82	2,0	5,9	29,4	52,9	9,8

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo źle– 1pkt, źle– 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, dobrze – 4pkt, bardzo dobrze – 5pkt.

6.6. Zaangażowanie studentów edukacji artystycznej w działalność naukowo-badawczą

Niemal każdy student edukacji artystycznej wiąże swoją aktywność na Uczelni z obowiązkami dydaktycznymi w postaci terminowego zaliczania zajęć (98,0%), przygotowywania prac domowych i zaliczeniowych (98,0%) oraz regularnym przygotowywaniem się na zajęcia (88,2%). Studenci ci stosunkowo rzadko przyznają, że oczekuje się od nich działalności społecznej na rzecz Uczelni (15,7%), czy działalności naukowej (17,6%). Pewien wyjątek stanowi działalność artystyczna czy sportowa. Zdaniem dwóch trzecich studentów tego kierunku (63,0%) wykładowcy w ramach studiów oczekują się od nich aktywności artystycznej lub sportowej na rzecz APS.

Tabela 75. Ocena oczekiwań względem studenta edukacji artystycznej

W jakim stopniu poniższe stwierdzenia opisują Twoją sytuację jako studenta APS?	Ocena:						
	M	SD	Zdecydowanie nie (%)	Raczej nie (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej tak (%)	Zdecydowanie tak (%)
Oczekuje się ode mnie regularnego przygotowania na zajęcia	4,08	0,74	0,0	5,9	5,9	62,7	25,5
Oczekuje się ode mnie rzetelnego wykonywania prac domowych, semestralnych i zaliczeniowych	4,63	0,60	0,0	2,0	0,0	31,4	66,7
Oczekuje się ode mnie terminowego zaliczenia zajęć, zdawania egzaminów i wywiązywania się z innych powierzonych mi obowiązków np. praktyk, hospitacji	4,49	0,61	0,0	2,0	0,0	45,1	52,9
Oczekuje się ode mnie podejmowania różnych działań społecznych na rzecz Uczelni np. wolontariatu, pracy w samorządzie studentów	2,20	1,06	27,5	43,1	13,7	13,7	2,0
Oczekuje się ode mnie przejawiania aktywności naukowej np. działania w kołach naukowych, uczestnictwa w konferencjach naukowych	2,14	1,13	31,4	45,1	5,9	13,7	3,9
Oczekuje się ode mnie przejawiania	3,45	1,36	9,8	23,5	3,9	37,5	25,5

aktywności artystycznej sportowej	czy						
-----------------------------------	-----	--	--	--	--	--	--

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: zdecydowanie nie – 1pkt, raczej nie – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej tak – 4pkt, zdecydowanie tak – 5pkt.

Prawdopodobnie przekonania studentów kierunku edukacja artystyczna o tym, czego oczekuje się od nich jako studentów APS, skutkują niskim zaangażowaniem we wszelkiego rodzaju formy aktywności naukowej, a także społecznej. Zgodnie z deklaracjami, aktywność naukową w postaci publikacji, wystąpień na konferencjach czy badaniach naukowych podejmuje 6,1% badanych studentów tego kierunku, a w kołach naukowych działa zaledwie 4,0%. Niewiele lepiej przedstawia się działalność społeczna w wolontariacie (10,0%), oraz działalność w Samorządzie Studenckim APS (4,1%). Na pochwałę zasługuje fakt, że **studenci tego kierunku licznie angażują się w działalność sportową lub artystyczną (60,0%).**

Tabela 76. Rodzaje działalności naukowej studentów edukacji artystycznej podejmowane w APS

Który z poniższych rodzajów działalności podejmujesz w Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Tak (%)	Nie (%)
Działalność naukowa (itp. publikacje, wystąpienia na konferencjach, udział w konkursach naukowych, udział w badaniach wykraczających poza program studiów, itp.)	6,1	93,9
Działalność w kole naukowym	4,0	96,0
Działalność w Samorządzie Studentów APS (Rada Studentów, Zarząd Samorządu)	4,1	95,9
Działalność sportowa lub artystyczna	60,0	40,0
Wolontariat	10,0	90,0
Inna (jaka?)	14,3	85,7

Deklaracje studentów kierunku edukacja artystyczna są ze sobą spójne. O ile cenią oni naukę i zdobywanie wiedzy ($M = 4,44$; $SD = 0,88$), a także przygotowanie do pracy zawodowej ($M = 4,20$; $SD = 1,21$), to raczej nisko cenią działalność naukową ($M = 2,86$; $SD = 1,61$) oraz aktywność w kołach naukowych ($M = 2,16$; $SD = 1,40$). **Wydaje się jednak, że głównym celem studentów tego kierunku jest zdobywanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do pracy zawodowej poprzez sumienne wypełnianie obowiązków dydaktycznych, o czym**

była mowa wcześniej. **Dla zdecydowanej większości studentów tego kierunku (60%) działalność artystyczna jest bardzo ważna** ($M = 4,12$; $SD = 1,63$), co potwierdzono wcześniej wysokim odsetkiem osób deklarujących działalność sportową lub artystyczną na rzecz APS. Choć wydaje się, że w tym konkretnym przypadku chodziło jedynie o działalność artystyczną, ponieważ studenci tego kierunku bardzo nisko cenią sobie działalność sportową ($M = 1,24$; $SD = 1,07$). Studenci tego kierunku bardzo nisko cenią sobie również działalność w Samorządzie Studenckim ($M = 1,16$; $SD = 1,08$) i jak wykazano wcześniej bardzo rzadko uczestniczą w pracach tej organizacji.

Tabela 77. Działalność studencka na kierunku edukacja artystyczna

Proszę ocenić, które z poniższych rodzajów działalności i studenckiej są dla Ciebie ważne:	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie ma znaczenia / nie ważne (%)	Mało ważne (%)	Raczej mało ważne (%)	Przeciętne ważne / trudno powiedzieć (%)	Raczej ważne (%)	Bardzo ważne (%)
Nauka, zdobywanie wiedzy	4,44	0,88	0,0	2,0	2,0	8,0	26,0	62,0
Przygotowanie do pracy zawodowej	4,20	1,21	4,0	0,0	4,0	12,0	24,0	56,0
Działalność naukowa (np. publikacje, wystąpienia na konferencjach, udział w	2,86	1,61	10,2	12,2	16,3	24,5	16,3	20,4

konkursach naukowych lub badaniach wykraczających poza program studiów)								
Działalność w kołach naukowych	2,1 6	1,4 0	12,0	26,0	20,0	22,0	16,0	4,0
Studenckie życie towarzyskie	2,3 8	1,4 7	12,0	18,0	22,0	24,0	16,0	8,0
Działalność w Samorządzie Studentów APS (Rada Studentów, Zarząd Samorządu) e	1,1 6	1,0 8	24,0	52,0	16,0	2,0	4,0	2,0
Działalność sportowa w ramach APS	1,2 4	1,0 7	20,4	55,1	10,2	8,2	6,1	0,0
Działalność artystyczna w ramach APS	4,1 2	1,3 6	2,0	6,0	8,0	6,0	18,0	60,0

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: nie ma znaczenia - 0pkt, mało ważne – 1pkt, raczej mało ważne – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej ważne – 4pkt, bardzo ważne – 5pkt.

7. Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki specjalnej

7.1. Charakterystyka studentów kierunku pedagogika specjalna

Badaniem objęto łącznie 372 studentów kierunku pedagogika specjalna, z czego 97,8% kobiet i zaledwie 2,2% mężczyzn.

Tabela 78. Płeć respondentów

Płeć	Procent
Kobieta	97,8
Mężczyzna	2,2

Zdecydowana większość (97,6%) badanych studentów pedagogiki studiuje tylko ten jeden kierunek. Zaledwie 2,4% studentów studiuje więcej niż jeden kierunek, z czego 0,2% studiuje dwa kierunki na APS, a kolejne 2,2% jeden kierunek studiuje na APS a drugi na innej uczelni.

Tabela 79. Sytuacja studentów pedagogiki specjalnej

	Tak (%)	Nie (%)
Studiuje jeden kierunek studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej	97,6	2,4
Studiuje dwa kierunki studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej	0,2	99,8
Studiuje dwa kierunki studiów, jeden w Akademii Pedagogiki Specjalnej, a drugi w innej uczelni	2,2	97,8
Inne	---	---

Sytuacja materialna studentów kierunku pedagogika specjalna jest w zdecydowanej większości dobra (62,4%) lub bardzo dobra (13,8%). Zaledwie co siódmy z badanych studentów (14,1%) określa swoją sytuację materialną jako złą lub zdecydowanie złą.

Tabela 80. Sytuacja materialna studentów pedagogiki specjalnej

Sytuacja materialna rodziny	Procent
Zdecydowanie dobra	13,8
Raczej dobra	62,4
Raczej zła	11,4

Zdecydowanie zła	2,7
Trudno powiedzieć	9,7

Wydaje się, że dobra sytuacja materialna studentów na kierunku pedagogika specjalna jest powiązana z ich pracą zarobkową. **Niemal co drugi student tego kierunku pracuje zarobkowo**, z czego co piąty (20,2%) w pełnym wymiarze czasu pracy, a co trzeci (33,1%) w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Tabela 81. Praca zarobkowa studentów pedagogiki specjalnej

Czy jednocześnie studiujesz i pracujesz zarobkowo?	Procent
Pracuję w pełnym wymiarze czasu pracy	20,2
Pracuję w niepełnym wymiarze czasu pracy	33,1
Nie pracuję zarobkowo	46,7

Analiza wykształcenia rodziców studentów na kierunku pedagogika specjalna, wskazuje że w większości są to osoby z rodzin o zawodowym bądź średnim wykształcaniu. Co trzeci (33,8%) student pedagogiki specjalnej wskazuje na wyższe wykształcenie swojej matki, a co piąty (20,3%) na wyższe wykształcenie ojca.

Tabela 82. Wykształcenie rodziców

Wykształcenie	Matka (%)	Ojciec (%)
Nieukończone podstawowe	0,0	0,0
Podstawowe	2,7	4,2
Gimnazjalne	0,5	1,1
Zasadnicze zawodowe	24,0	42,5
Średnie	30,5	27,8
Policealne	8,4	4,2
Wyższe	33,8	20,3

Co siódmy student kierunku pedagogika specjalna pochodzi z Warszawy (17,4%). Generalnie, **co drugi student tego kierunku (50%) pochodzi z miejscowości oddalonych od Warszawy nie dalej niż 90 km.**

Tabela 83. Odległość miejsca zamieszkania od Warszawy (w kilometrach)

	Min	Max	Q1	Q2	Q3	Mo	M	SD
Odległość od Warszawy	0	517	30,0	90,0	150,0	0,0	107,03	103,02

Legenda: wartość 0 oznacza, że respondent jest mieszkańcem Warszawy

7.2. Powody podejmowania studiów na kierunku pedagogika specjalna

Do głównych powodów podejmowania studiów na kierunku pedagogika specjalna należą zainteresowania związane tym z kierunkiem studiów ($M = 4,00$; $SD = 1,01$) oraz to, że jest to w opinii respondentów ciekawy kierunek ($M = 4,04$; $SD = 0,95$). O wiele niższe znaczenie ma łatwość znalezienia pracy po tego typu studiach ($M = 2,69$; $SD = 1,27$), czy nastawienie do osób niepełnosprawnych ($M = 3,08$; $SD = 1,62$). Małe znaczenie wydają się mieć takie powody wybierania tego kierunku studiów jak: tradycje rodzinne ($M = 0,84$; $SD = 1,28$), namowy członków rodziny ($M = 0,92$; $SD = 1,31$), czy namowy znajomych ($M = 0,86$; $SD = 1,25$). Bez większego znaczenia pozostaje również fakt, że łatwo się dostać na ten kierunek studiów ($M = 1,78$; $SD = 1,61$), oraz dogodny dojazd na Uczelnię ($M = 1,82$; $SD = 1,76$). Warto jednak zwrócić uwagę, że **12,4% badanych studentów tego kierunku twierdzi, że duże lub bardzo duże znaczenie dla podjęcia studiów na APS miał również fakt, że „nie dostali się tam gdzie chcieli”**.

Tabela 84. Powody podejmowania studiów w APS na kierunku pedagogika specjalna

Co sprawiło, że podjął(e)ś studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie miało znaczenia (%)	Małe (%)	Raczej małe (%)	Przeciętne / trudno powiedzieć (%)	Raczej duże (%)	Duże (%)
Zainteresowania	4,00	1,01	0,3	2,4	4,1	20,7	34,9	37,6
Ciekawy kierunek studiów	4,04	0,95	0,3	0,8	6,5	16,2	39,5	36,7
Łatwość znalezienia pracy po studiach	2,69	1,27	5,5	12,4	21,8	36,5	15,5	8,3
Tradycje rodzinne	0,84	1,28	59,3	18,3	10,3	6,9	2,2	3,0
Namowy członków	0,92	1,31	54,4	22,1	9,6	7,2	3,9	2,8

rodziny								
Namowy znajomych	0,8 6	1,2 5	55,7	23,0	9,2	5,9	4,2	2,0
Nastawienie do osób niepełnosprawnych	3,0 8	1,6 2	11,1	8,6	12,2	20,0	25,3	22,8
Łatwo było się tutaj dostać	1,7 8	1,6 1	31,9	19,1	11,1	20,6	11,7	5,6
Dogodny dojazd	1,8 2	1,7 6	35,2	17,3	9,8	16,2	10,9	10,6
Nie dostał(e)am się tam, gdzie chciał(e)am	0,9 6	1,5 8	62,9	14,6	5,3	4,8	5,1	7,3

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: nie miało znaczenia - 0pkt, małe znaczenie – 1pkt, raczej małe – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej duże – 4pkt, duże – 5pkt.

Inne uzasadnienia podjęcia studiów na kierunku pedagogiki specjalnej APS pojawiają się sporadycznie. Wśród nich pojawiają się takie powody podjęcia studiów na tym kierunku, jak: bardzo dobra opinia uczelni (1,1%), chęć pracy z osobami niepełnosprawnymi (0,8%), osoby niepełnosprawne w rodzinie (0,5%), plan zawodowy (0,5%), studia na kierunku pedagogika specjalna były wymuszone podjętą wcześniej pracą (0,3%), długi okres rekrutacji (0,3%), wysoka jakość prowadzonych zajęć (0,3%).

7.3. Konkurencja dla kierunku pedagogiki specjalnej APS

Na etapie rekrutacji studenci kierunku pedagogika specjalna bardzo rzadko wybierali inne kierunki studiów prowadzone na APS. Jeśli decydowali się rekrutować na inny kierunek niż pedagogika specjalna, to najczęściej wybierali pedagogikę (7,3%) lub psychologię (7,0%). Kierunki takie jak socjologia, praca socjalna czy edukacja artystyczna były przez nich wybierane sporadycznie.

Tabela 85. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na APS na innych kierunkach niż pedagogika specjalna?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na innych kierunkach APS niż pedagogika specjalna?	Procent
Pedagogika	7,3

Psychologia	7,0
Socjologia	0,5
Praca socjalna	0,5
Edukacja artystyczna	0,0

Zdecydowana większość (67,5%) studentów pedagogiki specjalnej uczestniczyła w rekrutacji na ten kierunek jedynie na Akademii Pedagogiki Specjalnej. Co czwarty (25,3%) student pedagogiki specjalnej APS, starał się o przyjęcie na ten sam kierunek na jeszcze jednej uczelni (innej niż APS), co siedemnasty (5,9%) na dwóch innych uczelniach. Zdarzało się, choć było to bardzo rzadkie (1,3%), że ta sama osoba starała się o przyjęcie na kierunek pedagogika specjalna aż na czterech różnych uczelniach, z czego ostatecznie wybrała APS.

Tabela 86. Liczba uczelni na które na kierunek pedagogika specjalna rekrutowali się jednocześnie studenci APS

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na kierunek pedagogika specjalna na inne uczelnie niż APS?	Procent
Tylko APS	67,5
Jedna uczelnia poza APS	25,3
Dwie uczelnie poza APS	5,9
Trzy uczelnie poza APS	1,3

Okazuje się, że co trzeci student pedagogiki specjalnej APS uczestniczył w procesie rekrutacji na ten kierunek w więcej niż jednej uczelni wyższej. Przyjrzyjmy się jednak, jakie inne uczelnie umożliwiające studia na kierunku pedagogika specjalna, wybierali obecni studenci WNP APS.

Studenci pedagogiki specjalnej APS, którzy uczestniczyli w procesie rekrutacji na ten kierunek na kilku uczelniach jednocześnie, najczęściej wybierali uczelnie warszawskie, takie jak Uniwersytet Warszawski (21,6%), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (12,2%), czy Szkoła Wyższa Gospodarstwa Wiejskiego (4,6%). Prawdopodobnie można to tłumaczyć sugerowanym wcześniej faktem, że zdecydowana większość studentów pedagogiki specjalnej na APS pochodzi z Warszawy lub miejscowości nieznacznie od niej oddalonych.

Tabela 87. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na kierunku pedagogika specjalna na uczelniach innych niż APS?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na kierunku pedagogika specjalna na innych uczelniach niż APS	Procent
Uniwersytet Warszawski	21,6
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego	12,2
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	4,6
Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej	4,1
Katolicki Uniwersytet Lubelski	1,6
Uniwersytet Gdański	1,4
Uniwersytet Warmińsko Mazurski	1,4
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	0,8
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	0,8
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	0,5
Uniwersytet Śląski	0,5
Uniwersytet Łódzki	0,5
Uniwersytet Wrocławski	0,5
Akademia Ignatianum w Krakowie	0,3
PWSZ w Płocku	0,3
Spoleczna Akademia Nauk	0,3
Uniwersytet Jagielloński	0,3
Uniwersytet Rzeszowski	0,3
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	0,3

Zdecydowana większość (71,8%) studentów pedagogiki specjalnej uczestniczyła w rekrutacji tylko na ten jeden kierunek studiów. Co czwarty student tego kierunku (20,4%) poza pedagogiką specjalną aplikował na jeszcze jeden kierunek prowadzony na uczelni innej niż APS. Co piętnasty (6,7%), poza pedagogiką aplikował na dwa kierunki (bądź w niektórych przypadkach dwie specjalności) prowadzone na uczelniach innych niż APS.

Tabela 88. Liczba kierunków na które rekrutowali się studenci pedagogiki specjalnej APS

Liczba kierunków na które rekrutowali się studenci pedagogiki specjalnej APS na różnych uczelniach	Procent
Tylko pedagogika specjalna	71,8
Pedagogika specjalna na APS i jeden kierunek na innej uczelni	20,4
Pedagogika specjalna na APS i dwa kierunki (lub specjalności) na innych	6,7

uczelniah	
Pedagogika specjalna na APS i trzy kierunki (lub specjalności) na innych uczelniah	1,3

Najczęściej wybierane przez studentów pedagogiki specjalnej na APS kierunki studiów (bądź w niektórych przypadkach wręcz specjalności) inne niż pedagogika specjalna to pedagogika (8,6%) oraz psychologia (7,6%). Inne kierunki były wybierane dość sporadycznie. Są one bardzo zróżnicowane i dotyczą wielu odmiennych dziedzin. Zaprezentowano je w poniższej tabeli.

Tabela 89. Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na inny kierunek niż pedagogika specjalna na uczelniach innych niż APS?

Czy ubiegałeś się o przyjęcie na studia na inny kierunek niż pedagogika specjalna na uczelnie inne niż APS?	Procent
pedagogika	8,6
psychologia	7,6
fizjoterapia	2,2
bezpieczeństwo narodowe	1,4
edukacja wczesnoszkolna	1,1
filologia angielska	1,1
filologia polska	1,1
technologia żywności	1,1
Biologia	0,8
Dietetyka	0,8
pielęgniarstwo	0,8
położnictwo	0,8
socjologia	0,8
zarządzanie	0,8
stosunki międzynarodowe	0,5
sztuki piękne	0,5
Prawo	0,5
administracja	0,3
anglistyka, amerykanistyka	0,3
biotechnologia	0,3
budownictwo	0,3
Coaching	0,3
dziennikarstwo	0,3
edytorstwo	0,3
europaistyka	0,3
finanse i rachunkowość	0,3
historia sztuki	0,3
kryminologia	0,3
lingwistyka stosowana	0,3
logistyka mediów	0,3
ochrona środowiska	0,3
architektura	0,3
praca socjalna	0,3
slawistyka	0,3
aktorstwo	0,3

teoria muzyki	0,3
---------------	-----

7.4. Źródła wiedzy na temat APS w opinii studentów pedagogiki specjalnej

Co drugi student pedagogiki specjalnej dowiedział się o istnieniu APS z polecenia znajomych (62,1%) lub za pośrednictwem wyszukiwarki internetowej Google (53,4%), co czwarty zaś z polecenia rodziny (27,1%)³. Okazuje się, że podejmowane przez Uczelnię próby informowania maturzystów o jej istnieniu są mało skuteczne. Informacje o APS za pośrednictwem targów internetowych Edulandia.pl uzyskało 2,2% respondentów, za pośrednictwem prezentacji w szkole 2,6%, za pośrednictwem targów edukacyjnych 1,3% (wskazując głównie targi w PKiN w Warszawie). Żaden z respondentów nie korzystał z ogłoszeń prasowych.

Okazuje się, że jedną z bardziej skutecznych form docierania do przyszłych studentów pedagogiki specjalnej, podejmowaną przez APS jest informator **Perspektywy**, za pomocą którego o APS dowiedział się co siódmy badany (14,7%). Na inne informatory wskazało zaledwie 1,3% badanych studentów. **Równie skuteczną formą docierania do maturzystów okazał się portal Facebook**, za pośrednictwem którego o istnieniu Akademii dowiedział się co siódmy student pedagogiki specjalnej (14,4%). Kanał YouTube poświęcony Akademii, był o wiele mniej skuteczną formą przekazu (1,7%).

Inne źródła wiedzy na temat APS to: nauczyciel z liceum (1,1%), pedagog szkolny (0,3%), terapeuta (0,3%), portal internetowy instagram (0,3%), warsztaty koła naukowego APS (0,3%), polecenie absolwentów APS (0,3%), renoma uczelni (0,3%), opinie pracodawcy (0,3%), fakt że respondenci mieszkają niedaleko (0,3%) lub przejeżdżają obok APS (0,3%).

Tabela 90. W jaki sposób dowiedziała(eś) się o Akademii Pedagogiki Specjalnej?

W jaki sposób dowiedziała(eś) się o Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Procent
Portal Facebook	14,4
Wyszukiwarka Google	53,4
Targi internetowe Edulandia.pl	2,2
Ogłoszenie w prasie	0,0
Prezentacje w twojej szkole	2,6
Targi edukacyjne	1,3
Informator Perspektyw	14,7

³ Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Inny informator	1,3
Polecenie znajomych	62,1
Polecenie rodziny	27,1
Kanał Youtube	1,7
Z projektu Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne	0,0
Inne	9,6

Legenda: respondenci mogli wybrać więcej niż jedną prawidłową odpowiedź.

Głównym źródłem dodatkowej wiedzy na temat APS jest najczęściej strona internetowa Uczelni. To na niej aż 92,5% studentów pedagogiki specjalnej szukało dodatkowych informacji przed złożeniem dokumentów na studia. Ponadto, co trzeci student tego kierunku starał się dowiedzieć więcej o ofercie APS czytając folder Uczelni (39,8%) lub przeglądając stronę Facebook Uczelni (39,8%). Co dziesiąty, oglądał film na kanale YouToube (12,1%), uczestniczył w Dniu Otwartym (13,2%) lub oglądał film Pełnosprawni Niepełnosprawni (10,5%).

Wśród innych źródeł wiedzy na temat APS respondenci wskazują: obecnych studentów lub absolwentów APS (2,4%), informacje od znajomych i rodziny (2,2%), fora internetowe (1,1%), targi edukacyjne (0,5%), rankingi uczelni wyższych (0,3%).

Tabela 91. Źródła dodatkowej wiedzy na temat APS

Czy przed złożeniem dokumentów na studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej poszukiwałeś dodatkowych informacji o uczelni?	Tak
	(%)
Na stronie internetowej APS	92,5
Czytając folder APS	39,8
Oglądając film na YouTubie	12,1
Przeglądając stronę Facebook APS	39,8
Oglądając reklamę APS w prasie	6,2
Oglądając program Pełnosprawni Niepełnosprawni	10,5
Uczestnicząc w Dniu Otwartym w APS	13,2
Inne	7,8

Zdecydowana większość studentów pedagogiki specjalnej (95,1%) nie słyszała o projekcie Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne.

Tabela 92. Znajomość projektu Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne

Czy przed złożeniem dokumentów do APS słyszałeś o projekcie Absolutnie Użyteczne Nauki Społeczne?	Procent
Słyszałem i wiem o nim dużo	0,3
Słyszałem, ale niewiele o nim wiem	4,6
Nie słyszałem	95,1

Zdecydowana większość studentów pedagogiki specjalnej (85,7%) nie oglądała filmu reklamującego nauki społeczne w APS.

Tabela 93. Znajomość filmu reklamującego nauki społeczne w APS

Czy oglądałeś w Internecie film reklamujący nauki społeczne w APS?	Procent
Oglądałem w całości	3,2
Oglądałem tylko fragment	11,1
Nie oglądałem	85,7

Studenci pedagogiki specjalnej pytani o to która z form reklamy dowolnej uczelni (nie koniecznie APS) najbardziej utkwiała im w pamięci najczęściej wskazywali: reklamę w Internecie (40,9%) prezentację uczelni w szkole (39,2%), bilbordy reklamowe (32,4%) oraz reklamy w autobusach (19,3%). W ramach reklamy w Internecie respondenci wskazywali na: portal Facebook (11,1%) stronę APS (1,7%), YouTube (1,1%), strony internetowe dla maturzystów (0,8%), strony internetowe ze spisem uczelni wyższych w Warszawie (0,5%).

Generalnie w ich opinii najmniej skuteczną formą reklamy dowolnych uczelni wyższych były reklamy w prasie (4,1%) reklamy na dworcach kolejowych (5,4%) oraz reklamy w pociągach (7,2%).

Tabela 94. Skuteczność reklamy dowolnej uczelni wyższej w opinii studentów pedagogiki specjalnej

Która z poniższych form reklamy dowolnej uczelni wyższej najbardziej utkwiała Ci w pamięci?	Procent
Reklama w prasie	4,1
Reklama na autobusach	19,3
Reklama na dworcach kolejowych	5,4
Reklama na pociągach	7,2
Bilbordy reklamowe	32,4
Reklama w Internecie	40,9

Prezentacje w Twojej szkole	39,2
Inna	13,4

Mówiąc o innych formach reklamy uczelni wyższych studenci zwracali uwagę na: prezentacje na targach edukacyjnych (2,4%), opinie znajomych (1,9%), dni otwarte (1,1%), informatory / foldery uczelni (0,5%), reklamy w metrze (0,5%), ulotki (0,5%), informatory dla maturzystów (0,3%), reklamy w radio (0,3%), reklamy telewizyjne (0,3%),

7.5. Ocena studiów w opinii studentów pedagogiki specjalnej

Studenci pedagogiki specjalnej APS są w większości zadowoleni ze swoich studiów. Ma to swoje potwierdzenie w deklaracjach dotyczących ponownego wyboru studiów oraz polecenia innym osobom studiów na APS. Trzy czwarte studentów (75,0%) kierunku pedagogika specjalna twierdzi, że w sytuacji, gdyby ponownie miała uczestniczyć w procesie rekrutacji na studia, to jeszcze raz wybrałaby studia w APS. Zaledwie 7,0% respondentów wybrałoby inną uczelnię.

Tabela 95. Czy gdybyś jeszcze raz ubiegał(a) się o przyjęcie na studia na Twoim kierunku (pedagogika specjalna), to powtórzył(a)byś swój wybór, czy też nie?

Czy wybrałbyś ponownie APS	Procent
Tak, starał(a)bym się jeszcze raz o przyjęcie do Akademii Pedagogiki Specjalnej	75,0
Nie, starał(a)bym się o przyjęcie na inną uczelnię	7,0
Nie, w ogóle nie podjąłbym studiów	1,1
Trudno powiedzieć	16,9

Zdecydowana większość (90,1%) z obecnych studentów kierunku pedagogika specjalna twierdzi, że poleciliby podjęcie studiów na APS swoim znajomym. Zaledwie 3,3% respondentów odradzałoby w takiej sytuacji wybór APS.

Tabela 96. Czy polecilibyś studia na APS

	Ocena:				
	Zdecydowanie bym nie polecał(a) (%)	Raczej bym nie polecał(a) (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej bym polecał(a) (%)	Zdecydowanie bym polecał(a) (%)

Czy polecił byś studia na APS?	1,1	2,2	6,7	57,8	32,3
--------------------------------	-----	-----	-----	------	------

Studenci pedagogiki specjalnej są w zdecydowanej większości (91,6%) raczej zadowoleni lub zdecydowanie zadowoleni z poziomu nauczania w APS.

Tabela 97. Ocena zadowolenia z poziomu nauczania na kierunku pedagogika specjalna

	Jestem:						
	M	S	Zdecydowanie niezadowolony (%)	Raczej niezadowolony (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej zadowolony (%)	Zdecydowanie zadowolony (%)
Czy jesteś zadowolony(a) z poziomu nauczania w APS	4,09	0,68	0,5	4,1	3,8	69,2	22,4

Główne powody zadowolenia z poziomu nauczania w opinii studentów pedagogiki specjalnej wiążą się z merytoryczną oceną zajęć oraz kompetencjami nauczycieli akademickich. Studenci kierunku pedagogika specjalna proszeni o uzasadnienie swojej oceny poziomu nauczania w APS najczęściej wskazują na to że prowadzone na kierunku pedagogika specjalna zajęcia dydaktyczne są ciekawe (5,4%), dobrze prowadzone (1,6%), można dzięki nim zdobyć wiele przydatnych informacji i umiejętności (1,4%), lub twierdzą że można się dzięki nim wiele nauczyć (0,8%). Odwołując się do kompetencji wykładowców, studenci tego kierunku twierdzą, że nauczyciele akademicy są dobrze przygotowani do zajęć (mają potrzebną wiedzę i umiejętności) (4,1%), umieją przekazać wiedzę (2,2%), mają profesjonalne podejście do studentów (są mili i życzliwi) (1,9%), są zaangażowani w prowadzone zajęcia (1,4%). W opinii studentów pedagogiki specjalnej poziom nauczania jest wysoki (3,0%), dostosowany do możliwości i oczekiwań studentów (1,9%), a co za tym idzie studia na APS spełniają ich oczekiwania (1,4%).

W komentarzach pojawiają się również uwagi krytyczne, dotyczące zbyt małej liczby zajęć praktycznych (ćwiczeń i praktyk) (1,6%), czy zbyt dużej ich zdaniem liczby przedmiotów ogólnych (1,6%).

Tabela 98. Powody zadowolenia z poziomu nauczania w opinii studentów pedagogiki specjalnej APS

Uzasadnienie oceny poziomu nauczania na kierunku pedagogika specjalna	Częstość	Procent
Ciekawe zajęcia	20	5,4
Dobrze przygotowanie wykładowców (mają potrzebną wiedzę i umiejętności i pasję)	15	4,1
Wysoki poziom nauczania	11	3,0
Nauczyciele umieją przekazać wiedzę	8	2,2
Profesjonalne podejście nauczycieli do studentów - są życzliwi i mili	7	1,9
Poziom nauczania jest dostosowany do możliwości o oczekiwań studentów	7	1,9
Za mało zajęć praktycznych (ćwiczeń i praktyk)	6	1,6
Zbyt wiele ogólnych przedmiotów	6	1,6
Nie każdego wykładowcę można pochwalić	6	1,6
Zajęcia są dobrze prowadzone	6	1,6
Wykładowcy są zaangażowani w prowadzone zajęcia	5	1,4
W trakcie zajęć można zdobyć wiele przydatnych informacji i umiejętności	5	1,4
Studia spieniają moje oczekiwania	5	1,4
Można się wiele nauczyć	4	1,1
Dobra atmosfera	3	0,8
Zła organizacja planu zajęć	3	0,8
Studia rozwijają moje zainteresowania	3	0,8
Źle prowadzone zajęcia - zbyt szybko	2	0,5
Za dużo teorii	2	0,5
Wiedza przekazywana w trakcie zajęć jest przydatna	1	0,3
Istnieje możliwość poprawiania ocen	1	0,3
Logopedia w APS jest jedną z najlepszych w Polsce	1	0,3
Nie faworyzuje się studentów	1	0,3
Studia zaspokajają moje zainteresowania	1	0,3
Pojawiają się treści i przedmioty nie przydatne do pracy zawodowej	1	0,3
Wykładowcy wspomagają rozwój studentów	1	0,3

Wcześniejsze uzasadnienia dotyczące zadowolenia studentów z poziomu nauczania na kierunku pedagogika specjalna są zgodne z ich oceną nauczycieli akademickich. **Studenci biorący udział w badaniu dobrze oceniają przygotowanie nauczycieli akademickich do zajęć ($M = 4,22$; $SD = 0,60$), sposób prowadzenia zajęć ($M = 3,93$; $SD = 0,73$) oraz zaangażowanie nauczycieli w prowadzenie zajęć ($M = 3,95$; $SD = 0,81$).** Niemal każdy z nich wystawia w tym zakresie oceny dobre lub bardzo dobre.

Tabela 99. Ocena nauczycieli akademickich APS w opinii studentów pedagogiki specjalnej

Jaki jest Twoim zdaniem poziom przygotowania nauczycieli akademickich APS w zakresie?	Ocena poziomu :						
			Bardzo słaby	Raczej słaby	Przeciętny / trudno powiedzieć	Raczej dobry	Bardzo dobry
	M	SD	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Przygotowania do zajęć	4,22	0,60	0,0	2,4	2,2	66,0	29,4
Sposobu prowadzenia zajęć	3,93	0,73	0,5	7,3	4,9	73,4	13,9
Zaangażowania w prowadzenie zajęć	3,95	0,81	0,5	8,6	5,7	65,4	19,7

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo słaby – 1pkt, raczej słaby – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej dobry – 4pkt, bardzo dobry – 5pkt.

Zdecydowana większość studentów potwierdza, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika specjalna właściwie przybliżają treści prowadzonych zajęć (92,7%), potrafią zainteresować tematem (81,9%), prowadzą zajęcia w ciekawy sposób (75,6%), sprawiedliwie oceniają prace lub egzaminy (76,5%). Ponadto w opinii studentów, w zakresie relacji ze studentami, nauczyciele akademicy wykazują się wysoką kulturą osobistą (91,4%), w sposób zrozumiały komunikują się ze studentami (82,9%), budują przyjazną atmosferę uczenia się (78,2%), są dostępni na dyżurach (91,1%), oraz odpowiadają na maile (64,2%). Pewien niedosyt w opinii studentów wzbudza nie najczęstsze stosowanie przez nauczycieli indywidualnego podejścia do studentów (42,6%).

Tabela 100. Ocena działań nauczycieli w opinii studentów pedagogiki specjalnej

Czy Twoim zadaniem nauczyciele akademicy w APS ogólnie rzecz biorąc?	Tak (%)
stosują indywidualne podejście do studentów	42,6
właściwie przybliżają treści prowadzonych przedmiotów	92,7
prowadzą zajęcia w ciekawy sposób	75,6
potrafią zainteresować problematyką zajęć/ tematem	81,9
wykazują się wysoką kulturą osobistą	91,4
w sposób zrozumiały komunikują się ze studentami	82,9
mają nieokreślone wymagania względem studentów	27,5
mają zbyt wysokie wymagania względem studentów	25,4
sprawiedliwie oceniają wykonane przez studentów prace czy egzaminy	76,5
są dostępni dla studentów po zajęciach, w czasie dyżurów	91,1

odpowiadają na wysyłane do nich listy przez system USOS i pocztę APS	64,2
budują przyjazną studentom atmosferę uczenia się	78,2

Co trzeci student kierunku pedagogika specjalna (33,9%) jest zadowolony z liczby zajęć dydaktycznych.

Tabela 101. Ocena liczby godzin dydaktycznych na kierunku pedagogika specjalna

Czy liczba zajęć dydaktycznych, jakie zostały Ci przydzielone programie Twoich studiów jest:	Procent
Zdecydowanie za duża	15,2
Raczej za duża	40,1
W sam raz, tyle ile trzeba	33,9
Raczej za mała	2,4
Zdecydowanie za mała	1,9
Trudno powiedzieć	6,5

Studenci WNP raczej dobrze oceniają swoje relacje z innymi studentami ($M = 4,42$; $SD = 0,57$), **nauczycielami akademickimi** ($M = 4,01$; $SD = 0,55$) **czy pracownikami administracji** ($M = 3,63$; $SD = 0,75$). Zdecydowana większość z nich wystawia w tym zakresie oceny dobre i bardzo dobre. W zdecydowanej większości mają problem z określeniem swoich relacji z władzami dziekańskimi i rektorskimi co może być powodowane tym, że w rzeczywistości nie mieli z nimi bezpośredniego kontaktu.

Tabela 102. Ocena relacji w opinii studentów pedagogiki specjalnej

Jak oceniasz swoje relacje ?	Ocena:						
	M	SD	Bardzo źle (%)	Źle (%)	Trudno powiedzieć (%)	Dobrze (%)	Bardzo dobrze (5)
z innymi studentami	4,42	0,57	0,3	0,3	1,9	52,5	45,0
z nauczycielami akademickimi	4,01	0,55	0,0	0,5	12,7	71,7	15,1
z dziekanatem	3,48	0,79	1,6	5,4	44,2	40,7	8,1
z władzami dziekańskimi i rektorskimi	3,45	0,65	0,3	1,9	56,2	35,6	6,0
z pracownikami administracyjnymi	3,63	0,75	0,5	3,0	41,4	43,2	11,9

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: bardzo źle– 1pkt, źle– 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, dobrze – 4pkt, bardzo dobrze – 5pkt.

7.6. Zaangażowanie studentów pedagogiki specjalnej w działalność naukowo-badawczą

Zdecydowana większość studentów pedagogiki specjalnej wiąże swoją aktywność na Uczelni jedynie z obowiązkami dydaktycznymi w postaci terminowego zaliczania zajęć (98,9%)⁴, przygotowywania prac domowych i zaliczeniowych (95,4%) oraz regularnym przygotowywaniem się na zajęcia (90,8%). Ich zdaniem bardzo rzadko oczekuje się od nich działalności społecznej na rzecz Uczelni (16,3%), działalności naukowej (9,6%), oraz artystycznej czy sportowej (11,7%).

Tabela 103. Ocena oczekiwań względem studenta pedagogiki specjalnej

W jakim stopniu poniższe stwierdzenia opisują Twoją sytuację jako studenta APS?	Ocena:						
	M	SD	Zdecydowanie nie (%)	Raczej nie (%)	Trudno powiedzieć (%)	Raczej tak (%)	Zdecydowanie tak (%)
Oczekuje się ode mnie regularnego przygotowania na zajęcia	4,08	0,79	0,5	7,9	0,8	64,8	26,0
Oczekuje się ode mnie rzetelnego wykonywania prac domowych, semestralnych i zaliczeniowych	4,38	0,67	0,0	3,0	1,6	50,1	45,3
Oczekuje się ode mnie terminowego zaliczenia zajęć, zdawania egzaminów i wywiązywania się z innych powierzonych mi obowiązków np.	4,66	0,53	0,0	0,8	0,3	31,4	67,5

⁴ łączny odsetek odpowiedzi raczej tak i zdecydowanie tak.

praktyk, hospicji							
Oczekuje się od mnie podejmowania różnych działań społecznych na rzecz Uczelni np. wolontariatu, pracy w samorządzie studentów	2,16	1,04	25,1	52,6	6,0	13,6	2,7
Oczekuje się od mnie przejawiania aktywności naukowej np. działania w kołach naukowych, uczestnictwa w konferencjach naukowych	1,94	0,93	33,2	51,2	6,0	7,7	1,9
Oczekuje się od mnie przejawiania aktywności artystycznej czy sportowej	1,92	1,04	41,3	40,2	6,8	9,3	2,4

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: zdecydowanie nie – 1pkt, raczej nie – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej tak – 4pkt, zdecydowanie tak – 5pkt.

Studenci pedagogiki specjalnej bardzo rzadko są zaangażowani działalność naukową, społeczną, sportową lub artystyczną. Zgodnie z deklaracjami, aktywność naukową w postaci publikacji, wystąpień na konferencjach czy badaniach naukowych podejmuje 2,7% badanych studentów kierunku pedagogika, a w kołach naukowych 2,5%. W Samorządzie Studenckim działa 2,2%, a w wolontariacie 4,4%. Nie lepiej przedstawia się działalność sportowa lub artystyczna którą przejawia zaledwie 3,0% studentów pedagogiki specjalnej. Równie rzadko studenci tego kierunku podejmują inne formy aktywności w trakcie studiów, które wiążą się z uczestnictwem w szkoleniach (0,3%) oraz wolontariatem poza Akademią (0,3%).

Tabela 104. Rodzaje działalności naukowej studentów pedagogiki specjalnej podejmowane w APS

Który z poniższych rodzajów działalności podejmujesz w Akademii Pedagogiki Specjalnej?	Tak (%)	Nie (%)
Działalność naukowa (itp. publikacje, wystąpienia na konferencjach, udział w konkursach naukowych, udział w badaniach wykraczających poza program studiów, itp.)	2,7	97,3
Działalność w kole naukowym	2,5	97,5
Działalność w Samorządzie Studentów APS (Rada Studentów, Zarząd Samorządu)	2,2	97,8
Działalność sportowa lub artystyczna	3,0	97,0
Wolontariat	4,4	95,6
Inna (jaka?)	2,1	97,9

Studenci kierunku pedagogika specjalna wysoko lub nawet bardzo wysoko cenią aktywności związane z przygotowaniem do pracy zawodowej ($M = 4,76$; $SD = 0,68$) i zdobywaniem wiedzy ($M = 4,46$; $SD = 0,78$), mimo iż raczej nisko cenią działalność naukową ($M = 2,75$; $SD = 1,28$) czy działalność w kołach naukowych ($M = 2,15$; $SD = 1,25$). Na podstawie wcześniej omawianych wyników naszych badań, **można przypuszczać, że głównym celem studentów pedagogiki specjalnej jest zdobywanie wiedzy i umiejętności praktycznych niezbędnych do przyszłej pracy zawodowej. Tylko niewielka część z nich wydaje się być zainteresowana swoim rozwojem naukowym i aktywnością naukowo-badawczą.**

Studenci kierunku pedagogika specjalna bardzo nisko cenią działalność w Samorządzie Studenckim ($M = 1,35$; $SD = 1,24$), działalność sportową ($M = 1,28$; $SD = 1,37$) czy artystyczną ($M = 1,48$; $SD = 1,52$). Te niskie oceny są zgodne z niewielkim odsetkiem osób deklarujących aktywność na tych polach.

Tabela 105. Działalność studencka

Proszę ocenić, które z poniższych rodzajów działalności i studenckie	Waga znaczenia:							
	M	SD	Nie ma znaczenia / nie ważne (%)	Mało ważne (%)	Raczej mało ważne (%)	Przeciętne ważne / trudno powiedzieć (%)	Raczej ważne (%)	Bardzo ważne (%)

j są dla Ciebie ważne:									
Nauka, zdobywanie wiedzy	4,4 6	0,7 8	0,3	0,8	1,2	7,3	31,9	58,6	
Przygotowanie do pracy zawodowej	4,7 6	0,6 8	0,5	0,5	0,9	2,7	11,4	84,0	
Działalność naukowa (np. publikacje, wystąpienia na konferencjach, udział w konkursach naukowych lub badaniach wykraczających poza program studiów)	2,7 5	1,2 8	3,8	14,8	21,0	33,6	16,9	9,8	
Działalność w kołach naukowych	2,1 5	1,2 5	8,5	25,9	24,5	27,5	10,2	3,3	
Studenckie życie towarzyskie	2,7 1	1,5 5	10,3	15,8	16,4	20,3	24,4	12,8	
Działalność w Samorządzie Studentów	1,3 5	1,2 4	27,1	36,3	19,9	9,7	4,4	2,5	

APS (Rada Studentów, Zarząd Samorządu)								
Działalność sportowa w ramach APS	1,2 8	1,3 7	36,2	29,6	17,1	8,0	5,2	3,9
Działalność artystyczna w ramach APS	1,4 8	1,5 2	33,4	26,7	16,7	11,7	8,1	3,6

Legenda: Do wyliczenia średnich przyjęto następujący sposób kodowania danych: nie ma znaczenia - 0pkt, mało ważne – 1pkt, raczej mało ważne – 2pkt, trudno powiedzieć – 3pkt, raczej ważne – 4pkt, bardzo ważne – 5pkt.

8. Rekomendacje

- Istnieje potrzeba wsparcia nauczycieli akademickich w działalności naukowej, w zakresie przygotowywania wniosków i aplikacji grantowych finansowanych ze środków zewnętrznych. Niezbędna jest w tym obszarze pomoc merytoryczna na etapie przygotowywania wniosków i aplikacji grantowych poszerzona o aspekty prawne. Porada prawna powinna też obejmować przygotowywanie dokumentów przetargowych czy umów zabezpieczających interesy Uczelni, w sytuacji zlecenia poszczególnych zadań badawczych firmom zewnętrznym.
- Usprawnienia wymaga procedura czasowa dotycząca rozpatrywania wniosków badawczych finansowanych ze środków APS.
- Podkreślenia wymaga, że zbyt mała liczba nauczycieli akademickich podejmuje badania finansowane ze środków APS oraz zewnętrznych. Należałoby podjąć działania informacyjne i motywujące nauczycieli akademickich do aktywności w tym zakresie.
- Należałoby udostępnić nauczycielom akademickim informacje na temat pozyskiwania grantów zewnętrznych (szkolenia, konsultacje, broszury).
- Istnieje potrzeba wykupienia dostępu do programów wykorzystywanych w analizie badań jakościowych (np. MAXQDA czy ATLAS).
- Wskazuje się na potrzebę stworzenia na terenie uczelni infrastruktury i warunków do prowadzenia badań (wydzielone pomieszczenie, miejsce do przechowywania dokumentacji).
- Wskazane jest inicjowanie działań w kierunku współpracy naukowej pomiędzy poszczególnymi pracownikami, zakładami, katedrami lub instytutami APS.
- Promocję uczelni należałoby skoncentrować na przekazie internetowym. Wskazane byłoby rozbudowanie strony internetowej APS pod kątem reklamy. Ze względu na dużą rolę

promocyjną opinię środowiska studentów, na stronie internetowej APS zasadne byłoby również umieszczenie wypowiedzi studentów na temat uczelni.

- Należałoby zwrócić uwagę na pracowników naukowych, którzy nie wykazują aktywności publikacyjnej. W roku akademickim 2014, a także 2015, co trzeci pracownik WNP nie opublikował ani jednej pracy naukowej.

- Proponuje się, aby nauczyciele akademicy w procesie kształcenia studentów eksponowali aspekt praktyczny studiów.

- Należy podjąć szerokie działania w kierunku aktywizowania studentów w działalność naukową, społeczną, sportową czy artystyczną.